

ASKERİ TARİH BELGELERİ

Dergisi

ISSN : 1300 - 0241

HAZİRAN 1997

YIL : 46

SAYI : 104

"Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan, yapana sadık kalmazsa, değişmeyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir görünüm alır."

H. Ataturk

Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları

ASKERÎ TARİH BELGELERİ *DERGİSİ*

HAZİRAN 1997

YIL : 46

SAYI : 104

Gnkur. Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları

ANKARA
GENELKURMAY BASIM EVİ

1997

SUNUŞ

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivi'ndeki belgelerden derlenip hazırlanan ve "Millî Mücadele'de Güney Cephesi II" ile ilgili belgeleri kapsayan 104 sayılı Askerî Tarih Belgeleri Dergisi'ni yayımlamış bulunuyoruz.

Daha önceki sayıda Fransızların güney bölgesine yerleşmeleri, Ermenileri Türklere karşı kışkırtmaları, Ermenilerin faaliyetleri, Mustafa Kemal Atatürk'ün Heyet-i Temsiliye adına yaptığı yazışmalar ve Kuva-yı Milliye'yi organize etmeye yönelik faaliyetleri ile ilgili belgeler yayımlanmıştır. Bu belgelerde de görüldüğü üzere, güney bölgesinde Fransız birliklerinin girişmiş olduğu faaliyetler, bölge halkını oldukça yıpratmış ancak harp sonuna kadar direnmeye hazır olduğunu kısa sürede göstermiştir. Bölge halkı ve o bölgeye gönderilen komutanların iş birliği ile oluşturulan karşı güç, Türk halkının ülkesini hiçbir şekilde yabancı bir devlete bırakmayacağını ispatlamıştır. Bu direnci kolaylıkla yıkamayacağını gören Fransız kuvvetleri de ateşkes istemek zorunda kalmıştır. Fransızlarla yapılan bu 20 günlük ateşkes anlaşması, siyasi açıdan ilk defa İtilâf devletlerinden birinin, TBMM Hükûmeti'ni resmen kabul etmesi bakımından son derece önemli olmuştur.

Derginin bu sayısında, Antep ve Adana bölgesinde yapılan muharebeler, Fransızlarla imzalanan 20 günlük ateşkes anlaşması, anlaşmanın ihlâli, yeni başlayan muharebeler ve bu muharebelerle ilgili raporlara yer verilmiştir. Belgeler konu bütünlüğü açısından Antep bölgesi ve Adana bölgesi olmak üzere iki kısma ayrılarak, kronolojik bir sıra dahilinde ele alınmıştır.

Bu konudaki belgeler, ATASE Başkanlığı Arşivi'nden seçilerek günümüz Türkçesine çevrilmiştir.

Alper AKSELİ
Hv.Korgeneral
ATASE Başkanı

ISSN 1300 - 0241

GENELKURMAY' BASIMEVİ
YAYIN NUMARASI : '97/55

ÖN SÖZ

Birinci Dünya Savaşı sonunda Fransızlar, işgal ettikleri güney bölgesinde, Ermenilerden askeri güç olarak faydalanmışlar ve bölge halkını kışkırtıcı faaliyette bulunmuşlardır. Ancak ummadıkları bir gelişme olmuş ve Türk halkı kanının son damlasına kadar yurdunu kurtarmak için savaşacağını göstermiştir. Bölgedeki bu güçlü direniş karşısında Fransızlar bir süre sonra anlaşma yolları aramaya başlamışlardır. Bundan başka, birçok siyasi konuda ve özellikle Ren havzası sorununda Fransızlarla İngilizler arasında anlaşmazlıklar başgöstermiş olduğundan İngilizleri, Fransız çıkarlarına daha elverişli bir durum almaya zorlamak amacıyla henüz kurulmuş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti ile temas ve görüşme gereği duymuştur. Bu amaçla önce Kardinal Dubais'i, sonra iki kişilik bir heyeti göndermişler ancak bir sonuç elde edememişlerdir. Son olarak Beyrut'taki General Gouroud'un sekreterinin başkanlığındaki bir heyet Ankara'ya gelerek 21-22 Mayıs 1920'de Mustafa Kemal Atatürk'le görüşmüşlerdir. Atatürk bu görüşmelerde Fransız kuvvetlerinin Kilikya bölgesinden tamamen çekilmesini istemiştir. Ancak heyet öncelikle bir ateşkes anlaşmasının yapılmasını istemiş ve bu öneri Mustafa Kemal Atatürk tarafından kabul edilmiştir.

Yapılan 20 günlük bu mütarekenin maddeleri şöyledir:

29-30 Mayıs gece yarısından itibaren Güney Cephesi'nde Fransızlarla mütareke yapılacaktır. Mütareke süresi 20 gündür.

Pozantı ve Sis'te bulunan Fransız birlikleri bütün eşya ve gereçleriyle birlikte Adana-Mersin demir yoluna kadar çekileceklerdir. Antep Fransızlar tarafından boşaltılacak ve şehir içindeki Fransız kuvvetleri ordugâhlarına çekileceklerdir.

Mütarekenin ilk on günü içinde elimizde bulunan Fransız esirlerinin geri verilmesine başlanacaktır. Fransızlarda bulunan siyasi tutuklular ve esirlerimiz teslim alınacaktır.

Pozantı-Sis ve Antep'in boşaltılması şartları ve esirlerin değiştirilmesi hakkında ayrıca bilgi verileceğinden şimdilik yalnız 30 Mayıs sabahından itibaren mütareke yapılması sağlanmalıdır.

Bu emir, 30 Mayıs 1920 sabahına kadar en ileri hattaki birliklere de tebliğ edilmiş bulunacaktır. Bu maddeler ciddiyetle uygulanacaktır.

Bu anlaşmanın Türk tarihi için siyasî ve askerî açıdan büyük önemi vardır.

Siyasî açıdan, böyle bir anlaşmayla o zamana kadar yok sayılan TBMM Hükûmeti, İtilâf devletlerinden biri tarafından yasal olarak tanınıyor, askerî açıdan da, mütareke ile birliklerin yeniden düzenlenmesi için zaman kazanılmış oluyordu.

Mütareke süresi, 20 gün olarak belirlenmiş ise de Fransızlar bu süreye uymayarak Ermenilerle birlikte Türk köylerine saldırmaya başlamışlar ve bölgede çarpışmalar yeniden hız kazanmıştır.

Fransızlar, mütareke şartları gereğince her ne kadar Sis kasabasını boşalttırlarsa da, Türklere teslim etmeyip, oradaki silâh ve cephaneleri Ermeni çetelerine bırakarak ayrılmışlar, Antep şehrinin boşaltılması konusundaki maddeyi de eksik uygulamışlardır. Mütareke süresinde iki taraf da savaş hazırlıklarına devam etmişler ve bu süre zarfında Türk birlikleri Kozan'ı geri almış, ancak Adana bölgesindeki Fransız, Ermeni baskısı daha da artmıştır.

Derginin bu sayısında, Fransızlarla yapılan 20 günlük ateşkes anlaşması ve sonrası Türk-Fransız-Ermeni ilişkilerine yer verilmiş olup, bundan sonraki sayıda, Fransızlarla Ankara Anlaşması'na kadar geçen süre içerisindeki yapılan muharebeler ve siyasî ilişkilere yer verilecektir.

1 nci Askerî Tarih Kurulu

İÇİNDEKİLER

ADANA BÖLGESİ

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2898	29 Mayıs 1920	Genelkurmay Başkanı İsmet İnönü'nün, Bursa'da Bekir Sami'ye yazdığı 27 Mayıs'ta Pozantı'nın işgal edildiği, Fransızlarla ateşkes yapılacağı, durumun Bursa'daki birliklere bildirilmesi hakkındaki emri.
2899	1 Haziran 1920	15 nci Kolordu Komutanı Kazım Karabekir'in, Genelkurmay Başkanlığı'na yazdığı, Fransızlarla yapılan ateşkes konusunda kendilerine de bilgi verilmesini isteyen telgrafi.
2900	2 Haziran 1920	Kozan Kilikya Doğu Bölgesi Kuva-yı Milliye Komutanı Tufan'ın, BMM Başkanı Mustafa Kemal'e yazdığı, Kozan'ın tahliyesi konusunu görüşmek üzere Fransız albay Mösyö Grasi'nin geldiği hakkındaki raporu.
2901	7 Haziran 1920	Batı Kilikya Kuva-yı Milliye Komutanı adına Kara Özbek Mustafa'nın, Genelkurmay Başkanlığı'na yazdığı, mütareke süresinin sona ermek üzere olduğu, ancak tüfek, cephane ve bombadan henüz sonuç çıkmadığı, bunların derhal gönderilmesi için gerekli yerlere emir verilmesini isteyen raporu.
2902	11 Haziran 1920	TBMM Başkanı Mustafa Kemal'in 12 nci Kolordu

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2903	13 Haziran 1920	Komutanı'na yazdığı, esir mübadelesine başlandığı ve ilk kafilenin teslim edildiği hakkındaki raporu.
2904	13/14 Haziran 1920	Fransız General Guro'nun, Mustafa Kemal'e gönderdiği, ateşkes süresinin esir mübadelesine yetmeyeceğini, dolayısıyla bu sürenin 10 Temmuz'a kadar uzatılmasını isteyen yazısı.
2905	22 Haziran 1920	Kilikya Müdafaa-i Milliye Komutanı'nın, 20 nci Kolor-du Komutanlığı'na yazdığı, Haçin bölgesinde yapılan muharebeler, düşman zayıfatı ve cephane isteği ile ilgili raporu.
2906	3 Eylül 1920	Genelkurmay Başkanı İsmet'in, Kurmay Binbaşı Şemseddin Bey'e gönderdiği, Adana bölgesinde Müslümanlara yapılan mezalimin devam ettiği, durumun General Özü'ye bildirildiği, o bölgede gereken tedbirlerin alınması gerektiği hakkındaki emri.
2907	27/28 Eylül 1920	Adana Cephesi Komutanı Albay Selahattin Adil'in, Genelkurmay Başkanlığı'na yazdığı, Adana bölgesinde yapılan muharebeler ve genel durum hakkındaki raporu.
2908	15 Ekim 1920	Adana Cephesi Komutanı Vekili Hayri'nin, Genelkurmay Başkanlığı'na gönderdiği, Antep bölgesinde sükûnet olduğu, Adana bölgesinde muharebeler yapıldığı hakkında 22.9.1920 tarihli harp raporu.

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2908	15 Ekim 1920	Adana Valisi ve Komutanı Mehmet Nuri'nin Genelkurmay Başkanlığı'na yazdığı, düşmanın sol kanat bölgesinde Çakıt ve Dörtler köyleri yönünde taarruz ettikleri hakkındaki raporu.
2909	25 Ekim 1920	Genelkurmay Başkanı İsmet'in, düşmanın Tarsus yönünden eski mevzilerine geri püskürtüldüğü, Osmaniye bölgesinde değişiklik olmadığı hakkındaki harp raporu.
2910	25 Ekim 1920	41 nci Tümen Komutanı'nın, Genelkurmay Başkanlığı'na yazdığı, sağ kanatta düşmanın Tarsus-Gülek İstasyonu arasında 100 kadar konik çadırdan ibaret bir çadırli ordugâhı olduğu hakkındaki raporu.
2911	25 Ekim 1920	Adana Valisi'nin, Genelkurmay Başkanlığı'na yazdığı, düşmanın Tarsus yönünde eski mevzilerine geri atıldığı, Fransızlardan bir esir alındığı, diğer cephelerde sükûnet olduğu hakkındaki raporu.
2912	28 Ekim 1920	Adana Cephesi Komutanı Selahaddin Adil'in Genelkurmay Başkanlığı'na gönderdiği Antep, Adana ve Osmaniye bölgesinde meydana gelen olaylar ile ilgili raporu.
2913	1 Kasım 1920	Adana Cephesi Komutanı'nın, Genelkurmay Başkanlığı'na yazdığı, 31.10.1920'de düşmanın üç bölük piyade, bir bölük süvari, iki toptan ibaret kuvetiyle İbrahimli doğusunda bulunduğu ve bu kuvvetlerin karşı taarruzla geri püskürtüldüğü hakkında harp raporu.

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
		Bey'e yazdığı; Osmaniye'den Islahiye'ye kadar savaşın durdurulduğu ve durumun Fransızlara bildirilmesi ile ilgili emri.
2923	1 Haziran 1920	Kuva-yı Milliye Komutanı Recep'in, TBMM Başkanı Mustafa Kemal (Atatürk)'e yazdığı, Fransızların şehir (Antep) içinde ve dışında tahkimat yaptıkları, sözlerinde durmadıkları hakkındaki raporu.
2924	5 Haziran 1920	BMM Başkanı Mustafa Kemal'in, 56 ncı Tümen Komutanı Bekir Sami'ye yazdığı, Fransızlara yapılan ateşkes metninin Binbaşı Brissisyk'e verilmesi, General Özü'nün bu kararları kabul ettiğine dair olan yazının da, Ankara'ya gönderilmesini isteyen telgrafı.
2925	6/9 Haziran 1920	Kilis Bölgesi Komutanı Polad'ın, BMM Başkanlığı'na yazdığı, Fransızların ateşkes-ten faydalanarak yaptıkları bazı faaliyetlere izin verilip verilmemesinin bildirilmesini isteyen raporu.
2926	7/9 Haziran 1920	Halep Tümen Komutanı'nın BMM Başkanı Mustafa Kemal'e göndermiş olduğu, Antep bölgesindeki muharebeler ve buradaki Fransızların askerî durumu hakkındaki raporu.
2927	8/9 Haziran 1920	Kilis Bölgesi Kuva-yı Milliye Komutanı Polad'ın, BMM Başkanlığı'na yazdığı Fransızların ateşkes emrine uymadıkları, tarlalarında

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
		çalışan halka saldırdıkları, bir kadını öldürdükleri hakkındaki raporu.
2928	9/10 Haziran 1920	Kuva-yı Milliye Komutanı Recep'in, BMM Başkanı Mustafa Kemal'e yazdığı, Ermenilerle ilişkiler ve Fransızların işgal ettikleri bölgeleri boşaltma konusunu görüşmek üzere Kilis'e gittiği hakkındaki raporu.
2929	13 Haziran 1920	Genelkurmay Başkanı İsmet'in, Kilis Kuva-yı Milliye Komutanı Polad'a gönderdiği, Fransızların savaş hazırlıkları yaptıkları, Ermeni mezaliminin devam ettiği, Fransızlara geriden taarruz edilmesi için şimdiden hazırlık yapılmasını isteyen emri.
2930	20 Haziran 1920	BMM Başkanı'nın, Antep Merkez Heyeti Başkanı Arslan Bey'e yazdığı, Fransızlarla tekrar savaş durumunun başladığı, gerekli tedbirlerin Recep Bey'le görüşülerek alınması gerektiğini bildiren telgrafı.
2931	23 Haziran 1920	BMM Başkanı'nın, Antep Müdafaa-i Hukuk Merkez Heyeti'ne yazdığı, cephede birlik ve düzeni sağlayacak bir komutanın tayin edileceği, böyle nazik bir zamanda vatan hizmetinde şahsiyatla uğraşılması gerektiği hakkındaki telgrafı.
2932	6 Eylül 1920	Antep Mutasarrıfı Sabri'nin, İçişleri Bakanlığı'na yazdığı, Antep ve Nizip bölgelerinde muharebelerin olduğu hakkındaki raporu.

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2933	6 Aralık 1920	2 nci Kolordu Komutanı Selahaddin Adil'in, Genelkurmay Başkanlığı'na gönderdiği, düşmanın 4.11.1920'de Antep'i uzun bir top ateşine tuttuğu ve bu bölgede yapmış oldukları zulmü anlatan raporu.
2934	9/10 Aralık 1920	2 nci Kolordu Komutan Vekili Hüseyin Hüsnü'nün Genelkurmay Başkanlığı'na gönderdiği, 8.12.1920 günü düşmanın Antep'e aralıklı ateş ettiği hakkındaki sabah raporu.
2935	15/16 Aralık 1920	2 nci Kolordu Komutanı Selahaddin Adil'in Genelkurmay Başkanlığı'na yazdığı, Antep bölgesinde yapılan çarpışmaları anlatan 15.12.1920 tarihli harp raporu.

BELGELER
ADANA BÖLGESİ

بر صاحب آینه حسن یاد کرده

تقریباً ۱۰۰۰ سالہ قریب

۱۰۰۰

٢٥

157
593
137
13

Binbaşı Mehmet Ali Beyfendi'ye, İsmet Beyfendi'nin emirleri üzerine mahalline yazılan bu sûreti takdim ediyorum.

Bursa'da Fırka Kumandanı Bekir Sami Beyfendiye-Tel

Bu sabah alınan ma'lûmâta göre Pozantı 27 Mayıs'ta tarafımızdan işgal olunmuş ve hurûc yapan Fransız kumandanı ta'kib edilmekte bulunmuşdur. Gerçi ta'til-i muhasamât mebdei henüz hulûl etmemiş ise takib eden kıtaâtımızı telgrafla ele geçirerek daha bu günden Fransız müfrezesine karşı müsamaha etmelerini te'min etmeye çalışıyoruz. Bu gece yarısından itibaren mukavele mucibince ta'til-i muhasemât emr-i vâki ve tabi'dir. Kumandan Bursa'ya hadise hakkında namımıza hemen ma'lûmât vermenizi rica ederim.

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiye Reisi
İsmet

29 Mayıs 336
Bursa'da Ahmed Efendi'ye
Hıfz 29 minh

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 137
Fih. : 13

Binbaşı Mehmet Ali Beyfendi'ye
İsmet Beyfendi'nin emirleri üzerine
bölgesine yazılan bu sureti takdim
ediyorum.

Bursa'da Tümen Komutanı Bekir Sami Bey'e Telgraf

Bu sabah alınan bilgiye göre Pozantı 27 Mayıs'ta tarafımızdan işgal olunmuş ve şehirden çıkan Fransız komutanı takip edilmektedir. Gerçi ateşkes henüz başlamamışsa, takip eden birliklerimizi telgrafla ele geçirerek daha bu günden Fransız müfrezesine karşı iyi niyet göstermelerini sağlamaya çalışıyoruz. Bu gece yarısından itibaren sözleşme gereğince ateşkes emri vaki ve doğaldır. Komutan, Bursa'ya olay hakkında adımıza hemen bilgi vermenizi rica ederim.

Genelkurmay Başkanı
İsmet

29 Mayıs 1920
Bursa'da Ahmet Bey'e
Saklanması 29'da

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 137
Fih. : 13

Erzurum
1.6.36

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiye Riyâsetine

Fransızların Ceyhun şarkını kâmilten tahliye etmek üzere bizimle yirmi günlük bir mütareke yapmış olduklarını Hariciye Vekili Bekir Sami Beyefendi'ye gelen şifreden haber aldım. Mucavir kolordu mıntıkasında bomba hadisenin tafsilâtından On Beşinci Kolordu'nun da ma'lûmatdâr edilmesini rica ederim efendim.

15 K.Kumandanı
Kâzım KarabekirAçdım 9 minh
9 Haziran 336Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 8

ایکادہ عربیہ ثانیہ - یا سہ

۱۲/۶/۳۶

۱۵۲
۵۹۳
۱۳۸
۵

وزارت
موجودہ شرقی کمانڈو تحریک ایکٹ اور زہ بڑھ بکری کوئی
برقہ کہ باہر اولیٰ قریبی ہا۔ جہ کچھ بکری بک ایکٹیک کک۔ شہزادہ
غیاث الدین۔ مجاور۔ خولی اردو منطقہ سے بڑھ ہا۔ نہت تقصیر نہت
اوپر کچھ خولہ اردو نہت وہ معلوماتدار ایسے۔ جا ابہ مع اتم

۱۵۲
۵۹۳
۱۳۸
۵

۵	۱/۹۲۸۲
۱۵	۱۹-۱۲
۱۴	۵

دہلی؟
۱۵۲
۵۹۳
۱۳۸
۵

۱۵۲
۵۹۳
۱۳۸
۵

Erzurum
1.6.1920

Genelkurmay Başkanlığına

Fransızların Ceyhun doğusunu tamamen tahliye etmek üzere bizimle yirmi günlük bir mütareke yapmış olduklarını Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey'e gelen şifreden haber aldım. Mücavir kolordu bölgesinde bomba olayının ayrıntılarından On Beşinci Kolordu'nun da haberdar edilmesini rica ederim.

15 nci Kolordu Komutanı
Kâzım Karabekir

Açtım : 9'da
9 Haziran 1920

Kol. : Ist.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 8

[illegible]

Fevk-al-âde Sür'atle Ankara'da Büyük Millet Meclisi
Reisi Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne

Sunuf-u muhtelifeden mürekkebe bir kuvvetle Misis'e
gelen Fransız miralayı Mösyö Grasi Kozan'ı tahliye ve şerait-i
tahliyeyi müzakere için geldiğini bildiriyor. Tahliye şeraiti
hakkında emir-i devletlerinin vürûduna kadar hareket etmeme-
lerini tebliğ ettiysem de isti'cal ettikleri ma'rûzdur.

Kozan Kilikya Şark Mıntıkası
Kuvâ-yı Milliye K. Tufan

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiye'ye
2.6.36

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 10-1

İvedi

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal Paşa'ya

Farklı sınıflardan oluşan bir kuvvetle Misis'e gelen Fransız
albayı Mösyö Grasi, Kozan'ı tahliye ve tahliye şartlarını
görüşmek için geldiğini bildiriyor. Tahliye şartları hakkında
emir verilinceye kadar hareket etmemelerini bildirdiysem de
acele ettikleri arz olunur.

Genelkurmay'a
2.6.1920

Kozan Kilikya Doğu Bölgesi
Kuvâ-yı Milliye Komutanı
Tufan

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 10-1

- 10 -

Ankara'da Erkân-ı Harbiyye-i Umumiye Riyasetine

Mütareke müddeti hitam bulmak üzeredir. Ahval günden güne vahimleşiyor. Mevcud esliha ve top, makineli tüfek, cephane, bombadan henüz bir netice zuhur etmedi. Sür'at-i i'tası hakkında icab edenlere emr-i kat'i verilmesi ve nereden alınacağını ayrıca iş'ar buyrulması ma'rûzdur.

7 Haziran 336

Hıfzı 8 Haziran 336

Garbî Kilikya Kuvâ-yı Milliye
K. namına
Kara Özbek Mustafa

Kol. : Ist.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 52

Ankara'da Genelkurmay Başkanlığına

Mütareke süresi sona ermek üzeredir. Durum günden güne kötüleşiyor. Mevcut silâh, top, makineli tüfek, cephane, bombadan henüz bir sonuç çıkmadı. Bunların hızla gönderilmesi konusunda gerekli yerlere kesin emir verilmesi ve nereden alınacağını ayrıca bildirilmesi arz olunur.

7 Haziran 1920

Saklanması 8 Haziran 1920

Batı Kilikya Kuva-yı Milliye
Komutanı adına
Kara Özbek Mustafa

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 52

A	1/328
U	15-A
F	55

[illegible]

Kongre

Gayet aceledir.
Te'hir edilemez.

12. K. K.

Şemseddin Bey'e tebliği rica olunur. Vali meselesine temas etmeniz mukavele mucibince on gün zarfında üserâ mübadelesine başlanmış olmak üzere evvelce bildirildiği vechle ilk kafiye müsarâate teslim ve mukabilinde mevkuflarımızı talep ediniz.

11 Haziran 36

Büyük Millet Meclisi Reisi
Mustafa Kemal

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 137
Fih. : 45

Kongre

Çok aceledir.
Geciktirilemez.

12 nci Kolordu Komutanlığı'na

Şemseddin Bey'e tebliği rica olunur. Vali meselesine değinmeniz, sözleşme gereğince on gün içerisinde esirlerin mübadelesine başlanmış olduğundan, önceden bildirildiği gibi ilk kafiye hızla teslim ederek karşılığında esirlerimizi isteyiniz.

11 Haziran 1920

Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 137
Fih. : 45

940
Beyrut13 Haziran 336
Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne

Mütareke münâkaşâtının yalnız Şemseddin ve İrfan Beylerle yapılması için evamir-i lâzime verdim. Diğer cihetten Ceneral Düfyö'nun beyannamesi muhteviyatından bizzat ben de olduğumdan Ceneral Düfyö hakikati yarın neşredeceği diğer bir beyanname ile tevzih eyleyecektir. Ceneral Düfyö te'kiden vakayin hakiki olarak herkese ilânını ve Beyrut'da memleketlerinin âtisiyle alâkadar olan birkaç milliyetperver ile görüştüğünü ve bu zevatın aramızda su-i tefehhümâtı izale ve bir itilâf akdi etmeden tavassut ettiklerini ve bunun üzerine Mösyö Derke'yi Ankara'ya göndermeğe muvafakat eylediği ve bunun neticesinde bir itilâf-ı âtî'nin mukaddimesi olmak üzere tarafeyn arasında bir mütareke akd edildiğini tasrih etmesini tebliğ ettim.

2. Esbab-ı muhtelifeden dolayı tatil-i muhasemâtın ilk on günü zarfında üserâ mübadelesi başlayamamış ve bu hususta yalnız Kilis'de İrfan Bey ile Ceneral Döleman arasında saha-i fiile çıkmış olup Adana'da henüz başlamış olduğuna ve müddet-i tatil bunu temine kifayet edemeyeceği görülmekde olduğundan mütarekenin 10 Temmuz'a kadar temdidini teklif ederim ve hüsn-i niyeti sizce de bilindiğine şüphe etmediğim Fransız Hükûmeti'nin bu hususu tasvib edeceğine şüphe etmiyorum.

Ceneral Guro

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 46

940

Beyrut

13 Haziran 1920

Mustafa Kemal Paşa'ya

1. Ateşkes tartışmalarının yalnız Şemseddin ve İrfan Beylerle yapılması için gerekli emirleri verdim. Diğer taraftan General Düfyö'nun beyannamesinin içeriğinden bizzat ben de şaşırdım. General Düfyö gerçeği yarın yayınlayacağı diğer bir beyanname ile açıklayacaktır. General Düfyö, olayların gerçek olarak herkese ilânını, Beyrut'ta ülkelerinin geleceğiyle ilgili olan birkaç milliyetçi ile görüştüğümü, bu kişilerin aramızda yanlış anlamaları giderdiklerini, bir antlaşma yapmadan aracılık yaptıklarını, bunun üzerine Mösyö Derke'yi Ankara'ya göndermeyi uygun gördüğü ve bunun sonucunda, bir antlaşmanın başlangıcı olmak üzere iki taraf arasında bir ateşkes yapıldığını açık açık anlatmasını tebliğ ettim.

2. Çeşitli sebeplerden dolayı ateşkesin ilk on günü içerisinde esirlerin mübadelesi başlayamamıştır. Bu konuda yalnız Kilis'te İrfan Bey ile General Dölaman arasında uygulama yapılmış olup, Adana'da mübadelenin yeni başlamış olduğuna ve ateşkes süresinin bunu sağlamaya yetmeyeceği görülmekte olduğundan ateşkesin 10 Temmuz'a kadar uzatılmasını teklif ederim. Ve iyi niyeti sizce de bilindiğine inandığım Fransız Hükûmeti'nin bu hususu onaylayacağına şüphe etmiyorum.

General Guro

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 46

13 Haziran 1920
Beyrut
Mustafa Kemal Paşa'ya

1. Ateşkes tartışmalarının yalnız Şemseddin ve İrfan Beylerle yapılması için gerekli emirleri verdim. Diğer taraftan General Düfyö'nun beyannamesinin içeriğinden bizzat ben de şaşırdım. General Düfyö gerçeği yarın yayınlayacağı diğer bir beyanname ile açıklayacaktır. General Düfyö, olayların gerçek olarak herkese ilânını, Beyrut'ta ülkelerinin geleceğiyle ilgili olan birkaç milliyetçi ile görüştüğümü, bu kişilerin aramızda yanlış anlamaları giderdiklerini, bir antlaşma yapmadan aracılık yaptıklarını, bunun üzerine Mösyö Derke'yi Ankara'ya göndermeyi uygun gördüğü ve bunun sonucunda, bir antlaşmanın başlangıcı olmak üzere iki taraf arasında bir ateşkes yapıldığını açık açık anlatmasını tebliğ ettim.

2. Çeşitli sebeplerden dolayı ateşkesin ilk on günü içerisinde esirlerin mübadelesi başlayamamıştır. Bu konuda yalnız Kilis'te İrfan Bey ile General Dölaman arasında uygulama yapılmış olup, Adana'da mübadelenin yeni başlamış olduğuna ve ateşkes süresinin bunu sağlamaya yetmeyeceği görülmekte olduğundan ateşkesin 10 Temmuz'a kadar uzatılmasını teklif ederim. Ve iyi niyeti sizce de bilindiğine inandığım Fransız Hükûmeti'nin bu hususu onaylayacağına şüphe etmiyorum.

General Guro

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 46

Belge No : 2904

Kilikya
Adana

Develi
13/14.6.36

20 K. Kumandanlığına

1. 8/9.16.36 nısf-ül-leylde Haçin'deki şark garb ve cenûb mıntıkalarına aynı zamanda baskın yaparak bazı siperâtımıza girmeye muvaffak olmuş ise de bil'âhire tekrar Haçin'e kaçmışlardır.

2. 9.6.36 sabahı düşmanın 1000 kadar maktulü sayıldığı,

3. 11. Fırka'dan 300 sahra top mermisiyle 25 sandık Osmanlı ve o miktar Alman cebhanesinin evvelce istenildiği ve mezkûr cephanenin Haçin'e sür'at-i sevkinin fırkaya emir buyrulması ma'rûzdur.

Kilikya Müdâfaa-i Milliye K.

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 54

Belge No : 2904

Kilikya
Adana

Develi
13/14.6.1920

20 nci Kolordu Komutanlığına

1. Düşman 8/9.6.1920 gece yarısında Haçin'deki doğu, batı ve güney bölgelerine aynı zamanda baskın yaparak bazı siperlerimize girmeyi başarmış ise de daha sonra tekrar Haçin'e kaçmışlardır.

2. 9.6.1920 sabahı düşmanın 1000 kadar ölüsü sayıldığı,

3. 11 nci Tümen'den 300 sahra top mermisiyle, 25 sandık Osmani ve o kadar Alman cephanesinin daha önce istenildiği ve bu cephanenin Haçin'e acele sevkinin tümene emir buyrulması arz olunur.

Kilikya Müdâfaa-i Milliye Komutanı

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 54

[illegible]

الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

تقدیر خزانہ عوزریہ یازدہ و ~~برقیات~~ باصال

وَمِنْهُمْ مَنْ يَدْعُو إِلَى الْفِتْنَةِ وَيَقْتُلُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

سید بن ابی طالب (ع) و سید الشهدا (ع)

اگر کسی نے اس بات پر یقین کر لیا کہ

میرا رشتہ ہے! میرا دل ہے! میرا دل ہے!

تقدیر وہ خیر ہے جس سے ایک انسان کو دنیاوی و دینی سب سے زیادہ نصیب ہو

[illegible]

اھل اسلام بدو قوی بدو زن ستمگ است و کارش

وہ کہتا ہے کہ اگرچہ میں نے اسے دیکھا ہے

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

نکار سولمان ماکومس اھل ۽ ڏاھڪہ فوتہ ایور

فمن رتبته الطين فصفه اهلها واربعة؟ مع انكرا الحقائق

روزنامه ... معارف و ارفا ...

12.

12

22 Haziran 336

On İkinci Kolordu Kumandanlığı Vasıtasıyla Karaisali'da
Erkân-ı Harb Binbaşı Şemseddin Bey'e Şifre.

Atı'deki emrin Binbaşı Şemseddin Bey'e sür'at-i isâlini rica ederim.

Adana havalisinde ahali-i İslâmiye aleyhine yapılmakta olan mezalim tarafımızdan ber-tafsil General Özdi'ye yazıldı ve protesto edildi. Siz de keyfiyeti Adana'daki Fransız kumandanına yazarak protesto ediniz. Ahali-i İslâmiye fevk-al-âde büyük bir galeyan ve heyecan içinde olduğundan bu mezalime nihayet verilmediği takdirde tehaddûs edecek vekayi'den mes'uliyet kabul etmeyeceğimizi bildiriniz.

Ahali-i İslâmiyenin kûva-yı milliyemizin muntaka-i işgali dahilindeki yerlerde muhafaza ve siyaneti için tedâbir-i kat' iyye ittihazı lâzımdır. Bu babda oradaki kumandanlarla görüşerek icab eden tedâbire tevessül ediniz.

Fransızlarla tekrar muhasemât başlaması ihtimali bir kat daha kesb-i kuvvet ediyor. Kısa bir taarruzla Adana'nın zabtı imkânı var mıdır? Buna nazaran istihzarât-ı ciddiyede bulunması lâzımdır. Mütâlaanızı intizar ederim.

Kapadım 17

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiye Reisi
İsmet

Kol. : Ist.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 48

Ivedi

22 Haziran 1920

12 nci Kolordu Komutanlığı Vasıtasıyla Karaisali'da
Kurmaya Binbaşı Şemseddin Bey'e Şifre

Aşağıdaki emrin Binbaşı Şemseddin Bey'e süratle ulaştırılmasını rica ederim.

Adana yöresinde Müslüman ahali aleyhine yapılmakta olan mezalim tarafımızdan ayrıntılarıyla General Ozü'ye yazıldı ve protesto edildi. Siz de durumu Adana'daki Fransız komutanına yazarak protesto ediniz. Müslüman ahali çok büyük bir galeyan ve heyecan içinde olduğundan bu mezalime son verilmediği takdirde meydana gelecek olaylardan sorumluluk kabul etmeyeceğimizi bildiriniz.

Müslüman ahalinin Kuva-yı Milliyemizin işgal bölgesi içindeki yerlerde korunması için kesin tedbirler alınması lâzımdır. Bu konuda oradaki komutanlarla görüşerek gereken tedbirlere başvurunuz.

Fransızlarla tekrar savaş başlaması ihtimali bir kat daha kuvvet kazanıyor. Kısa bir taarruzla Adana'nın zaptı imkânı var mıdır? Buna göre ciddî hazırlıklarda bulunulması lâzımdır. Görüşlerinizi beklerim.

Kapadım 17

Genelkurmay Başkanı
İsmet

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 48

is 7
526
144
3

$\frac{2}{447} \div \frac{9}{4} = \frac{2}{447} \times \frac{4}{9} = \frac{8}{4023}$

A	1-4287
D	11
F	3-2

لا حول ولا قوة الا بالله

۱- دشمن دونه خرب قلعایه لا دور لوین جهات
ایضا نه زیت آله د برون آیه و آغیرلغی خربه
موقه - و اوسطه صله بر لا دور فوئده ای
۹۷۶ اقلی تیغ خف بالی تیغیاً نهان لوین ایضا
و غربه قد بر طرفه صفت ایضا لو - و لم شد - دشمن
افغانی - م ار لو یا غدی شاه سل نهان
لا دور لوی اد ول لوین راشینی غیب ای
بی برون از اتنی ده آمد - دشمن برون غیب فیه
بیا - و مان انیم شد -
۲- اصلا منقعه شده شمن اجو استقا شده اید و تقوه

A	1-4-82
D	11
F	3-3

٢- ايجو- ايدو- اياه عدي محمد باشفه ، الجزيره.

هغه ښارونه د دوی ښارونه باندې اړه. ۲۰۰۹/۹/۲

امام محمد بن قاسم
رضی اللہ عنہ
ملا علیہ السلام

A	1-4287
D	11
F	3-4

0.001

Maraş
3.9.336
Vürûdu/5 minh

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyasetine

1. Düşman dün hurûc kıtaâtıyla Gavur Köyü cihat-ı erbaasına tertibat almış ve bütün araba ve ağırlığını karyeye sokarak öğleden sonra bir tabur kuvvetindeki düşmanın 976 rakımlı tepenin hatt-ı bâlâsını takiben Sinan Köyü'ne inmiş ve guruba kadar bir tarafa hareket ettiği görülmemiştir. Düşmanın uğradığı Rumevlek, Çağdın, Şahmelik, Sinan, Gavurköy, Urul köylerinin mevaşesini gasb ettiği gibi bütün erzakını da almıştır. Düşman bu gün Ayıntab Kasabası'nı bombardıman etmemiştir.

2. Islahiye mıntıkasında düşmanın Racu istikametinde hareket eden takviye kıtaâtıyla müfrezelerimiz arasında müsâdemât olmuş ise de netice hakkında kat'i rapor alınmamıştır.

3. Adana mıntıkasında 2/9/336 günü sağ cenâhda keşif kolu müsâdemâtı olmuş ve mevazimiz düşman tarafından bombardıman edilmiştir. Mersin'de Fransız askeri arasında hastalık vardır. Mersin Limanı'na bir büyük nakliye gemisi gelmiştir. İki güne kadar Dersaadet'ten Osmanlı askeri geleceğini Fellahlar ifade etmektedirler. Sol cenâhta vaz'iyette tebeddül olmadığı ve sükûnet ber-devam olduğu bildirildi ise de son vaziyet hakkında istizada bulunulmuştur.

4. İşbu rapor Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyaseti'ne Elcezire Cephesi Kumandanlığı'na ve 41 nci Fırka Kumandanlığı'na yazılmak üzere 3.9.36, 424 numro ile Maraş Telgrafhanesi'ne yazılmıştır.

Adana Cephesi Kumandanı
Miralay Selahaddin Adil

Kol. : İst.
Kls. : 595
Dos. : 144
Fih. : 3-2, 3-3, 3-4

Maraş
3.9.1920
Gelişi/ 5 de

Genelkurmay Başkanlığı'na

1. Düşman dün huruc birliğiyle Gâvur Köyü'nün dört yönüne tertibat almış ve bütün araba ve ağırlığını köye sokarak öğleden sonra bir tabur kuvvetiyle 976 rakımlı tepenin yukarı hattını takip ederek Sinan Köyü'ne inmiş ve gün batımına kadar bir tarafa hareket ettiği görülmemiştir. Düşmanın uğradığı Rumevlek, Çağdın, Şahmelik, Sinan, Gavurköy, Urul köylerinin hayvanlarını zorla aldığı gibi bütün erzakını da almıştır. Düşman, bu gün Antep Kasabası'nı bombardıman etmemiştir.

2. Islahiye bölgesinde, düşmanın Racu istikametinde hareket eden takviye birliğiyle müfrezelerimiz arasında çarpışmalar olmuş ise de sonuç hakkında kesin rapor alınmamıştır.

3. Adana bölgesinde, 2.9.1920 günü sağ kanatta keşif kolu çarpışması olmuş ve mevzilerimiz düşman tarafından bombardıman edilmiştir. Mersin'de Fransız askeri arasında hastalık vardır. Mersin Limanı'na bir büyük nakliye gemisi gelmiştir. İki güne kadar İstanbul'dan Osmanlı askeri geleceğini Fellahlar anlatmaktadırlar. Sol tarafta, durumda değişiklik olmadığı ve sükûnetin devam etmekte olduğu bildirildi ise de son durum hakkında bilgi istenilmiştir.

4. Bu rapor Genelkurmay Başkanlığı'na, Elcezire Cephesi Komutanlığı'na ve 41 nci Tümen Komutanlığı'na yazılmak üzere 3.9.1920, 424 numara ile Maraş Telgrafhanesi'ne yazılmıştır.

Adana Cephesi Komutanı
Albay Selahaddin Adil

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 144
Fih. : 3-2, 3-3, 3-4

۲۷-۳
موسسه ملی دشمه حاصله طی محاسبات یا رسمه دشمه نسی طی محاسبات
آتش آتش - حول جناح منطقه سرت قدرت تپه جرقه نه دشمه

صاع جناح باید به معانی دشمه موقوفه نیکو نشود . و

دشمه صاع جناح باغرا بجنج کاسی موقوفه موقوفه - فوج خانی شام بایادی

خطه باید به دشمه آتش منطقه موقوفه - منطقه مجبور باشد

قطعه تر بود فوج اتری موقوفه آتش ایستاد در - فوج خانی

خطه کی دشمه اتری کونندیدی دوام ابدی محاسبه موقوفه نیکو نشود .

سجانه موقوفه خطه محاسبه موقوفه موقوفه موقوفه دشمه

ایلی خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

۳ - ایلی محاسبه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه ۸۲ موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

۱۵۱
۵۹۶
۱۵۹
۲۷-۳

۲۸
۲۸
۲۸

۱۵۱
۵۹۶
۱۵۹
۲۷-۳

۲۸
۲۸
۲۸

۸ ۱-۴۲۸۲
D ۱۱
F ۲۷-۳

۲۸
۲۸
۲۸

ایلی محاسبه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

خطه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه موقوفه

Maraş
27/28.9.36

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

3102
28.9.36

27.9.36 tarihli harb raporudur.

Ayıntab mıntıkasında vaz'iyette tebeddül yoktur. Düşman şehre ağır ve hafif toplarıyla ara sıra ta'ciz ateşi etmektedir. 24.9.36 günü Ayıntab'dan Akçakoyunlu'ya giden düşman bu gün İkizkuyu'ya avdet ederek Çadırılı ordugâhına geçmiştir. Yarın sabah Ayıntab'a muvâsalat ederek kafilenin ta'cizi için ittihaz-ı tedâbir edilmiştir. Islahiye mıntıkasında Racu civarında Kûva-yı Milliyemiz ile Akıncı müfrezemiz Fransızlarla harb etmektedir. Osmaniye mıntıkasından rapor alınmamıştır. Adana mıntıkasında sağ cenâh mıntıkası civarında seyir yapmakla meşgul düşmana ateş edilmiş dört maktûl verdirilmiştir. Tarsus'daki düşman fasılalı topçu ateşi yapmış, düşman topçu ateşi altına alınmıştır. Sol cenâh mıntıkasında Kurttepe cihetinden düşman sağ cenâhına yapılan mukâbil taarruzumuz muvaffakiyetle neticelenmiştir ve düşman sağ cenâhı bağlar içindeki eski mevzilerine sürülmüştür. Karahanlı, Şam Bayadı hattına yapılan taarruzda düşman Adana istikametinde ric'ate mecbur edilmiştir. Kıtâatımız bu mukavemet eseri mevziilerini işgal etmişlerdir. Karahanlı hattındaki düşman üç günden beri devam eden muharebe lehimize neticelenmiştir. Seyhan şarkındaki kıtâatımız Mâdamâ Çiftliği civarında bulunan düşman ileri kıtâatının mevzilerini terke mecbur etmişlerdir.

2. Erkân-ı Harbiye-i Umumiyye Riyâseti'ne, Elcezire Cephesi K. 3 ncü Fırka 41 nci Fırka 5 nci Fırka Kumandalarına harekât 83 saat 4.30'da yazılmışdır.

Adana Cephesi K. Vekili
Hayri

28 minh

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 144
Fih. : 27-2, 27-3

Maraş
27/28.9.1920

Genelkurmay Başkanlığına

3102
28.9.1920

27.9.1920 tarihli harp raporudur.

1. Antep bölgesinde durumda değişiklik yoktur. Düşman şehre ağır ve hafif toplarıyla ara sıra taciz ateşi açmaktadır. 24.9.1920 günü Antep'ten Akçakoyunlu'ya giden düşman bu gün İkizkuyu'ya geri dönerek Çadırılı ordugâhına geçmiştir. Yarın sabah Antep'e ulaşarak kafilenin taciz edilmesi için tedbirler alınmıştır. Islahiye bölgesinde Racu civarında Kuva-yı Milliyemiz ile Akıncı müfrezemiz Fransızlarla savaşmaktadır. Osmaniye bölgesinden rapor alınmamıştır. Adana bölgesinde sağ taraf bölgesi civarında seyir yapmakla meşgul olan düşmana ateş edilmiş, dört kişi öldürülmüştür. Tarsus'taki düşman şiddetli topçu ateşi altına alınmıştır. Sol kanat bölgesinde Kurttepe yönünden düşmanın sağ kanadına yapılan karşı taarruzumuz başarıyla sonuçlanmıştır. Ve düşmanın sağ kanadı bağlar içindeki eski mevzilerine sürülmüştür. Karahanlı Şambayadı hattına yapılan taarruzda düşman Adana istikametinde çekilmeye mecbur edilmiştir. Birliklerimiz bu taarruz sonucu düşman mevzilerini işgal etmişlerdir. Karahanlı hattındaki düşmanla üç günden beri devam eden muharebe lehimize sonuçlanmıştır. Seyhan doğusundaki birliklerimiz, Madama Çiftliği civarında bulunan düşman ileri birliklerini mevzilerini terke mecbur etmişlerdir.

2. Genelkurmay Başkanlığı'na, Elcezire Cephesi Komutanlığı'na, 3 ncü Tümen, 41 nci Tümen, 5 nci Tümen Komutanlıklarına, harekât 83 saat 4.30'da yazılmıştır.

28'de.

Adana Cephesi Komutan Vekili
Hayri

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 144
Fih. : 27-2, 27-3

Pozantı
15.10.36

Dakika te'hir edilemez.

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

Düşman bu gün 15.10.36 ale-s-sabah sol cenâh mıntıkasında Merkez Grubu'nun bulunduğu Çatık ve Dörtler karyeleri istikâmetine taarruz ederek Dörtler Karyesi'yle Çerkeski (haritada bu kadar) işgal etmiş ve taarruzuna devam etmekte bulunmuştur. Sağ cenâhdan alınan kuvvetlerle mevcûd jandarmalar sevk edilerek sûretiyle mıntıkanın takviyesine teşebbüs edilmiştir. Netice ayrıca arz edilecektir.

Adana Valisi ve Kumandanı
Mehmed Nuri

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 2

Pozantı

15.10.1920

Geciktirilemez.

Genelkurmay Başkanlığına

Düşman bu gün 15.10.1920 sabahleyin sol kanat bölgesinde Merkez Grubu'nun bulunduğu Çatık ve Dörtler köyleri istikametine taarruz ederek Dörtler Köyü'yle Çerkeski (haritada bu kadar) işgal etmiş ve taarruzuna devam etmiştir. Sağ kanattan alınan kuvvetlerle mevcut jandarmalar gönderilmek suretiyle bölgenin takviyesine girilmiştir. Sonuç ayrıca arz edilecektir.

Adana Valisi ve Komutanı
Mehmet Nuri

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 2

A	4282
D	4
F	34

1- Savaş meydanı : Çatık köyü. Düşman grubu istikametine
istisnaî bir hareketle. Baktı. Askerler köyü. Çatık köyü.
Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü.
Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü.
Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü.
Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü.

2- Savaş meydanı : Çatık köyü. Düşman grubu istikametine
istisnaî bir hareketle. Baktı. Askerler köyü. Çatık köyü.
Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü.
Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü.
Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü.

Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü. Çatık köyü.

25.10.36

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyaseti
Şube 1
Harp Raporu
91

Adana Cephesi'nde

1. Sağ cenâh mıntıkasında: Taarruzumuz neticesi düşman Tarsus istikametinde eski mevziilerine sürülmüştür. Yalnız Eshab-ı Kehf sırtlarında hafif kuvvetleri kalmıştır. Çekilen düşman Kavaklı'daki ambarcımıza dokunmağa vakit bulamadığı gibi bir miktar topçu mermisi bırakmıştır. Bu muharebede düşmandan bir Fransız esir alınmıştır. Kuvvetlerimiz eski mevziini işgâl ile meşguldür.

2. Sol cenâh, Osmaniye mıntıklarında tebeddülât yoktur.

3. Ayıntab mıntıkasında: 23/10/36'da düşman Ayıntab'dan Akçakoyunlu'ya hareket eden kafilenin himâyesi maksadıyla Remevlek ve şimâl sırtlarını işgal ederek kasabaya şiddetli piyade ve makineli tüfenk ateşi açmıştır.

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Reisi
İsmet

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 34

25.10.1920

Genelkurmay Başkanlığı
1 nci Şube
Harp Raporu
91

Adana Cephesinde

1. Sağ kanat bölgesinde: Taarruzumuz neticesi düşman Tarsus yönünde eski mevziilerine atılmıştır. Yalnız Eshab-ı Kehf sırtlarında hafif kuvvetleri kalmıştır. Çekilen düşman Kavaklı'daki ambarcımıza dokunmaya zaman bulamadığı gibi bir miktar topçu mermisi bırakmıştır. Bu muharebede düşmandan bir Fransız esir alınmıştır. Kuvvetlerimiz eski mevziini işgal ile meşguldür.

2. Sol kanat bölgesinde: Osmaniye bölgelerinde değişiklik yoktur.

3. Antep bölgesinde: 23.10.1920'de düşman Antep'den Akçakoyunlu'ya hareket eden kafilenin korunması amacıyla Rumevlek kuzey sırtlarını işgal ederek kasabaya şiddetli piyade ve makineli tüfek ateşi açmıştır.

Genelkurmay Başkanı
İsmet

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 34

Pozantı

25 Teşrin-i evvel 36

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

25.10.36 tarih ve 2273 numrolu harp raporudur.

1. Silifke mıntıkasında bir vukuât yoktur.

2. Sağ cenâh mıntıkasında düşman 24/25.10.36 tarihli raporda zikr edilen hatta bulunmaktadır. Gülek İstasyonu şimalindeki Kavaklı mıntıkasında düşman yoktur. Yalnız Tarsus ile Gülek İstasyonu arasında 100 kadar mahrûfî çadırlardan ibaret bir çadırli ordugâhı vardır. Mezkûr çadırlarda bulunan kuvvetinden bir kısmının Tarsus'a gittiği istikşaf neticesinde anlaşılmıştır. Melmez, Yanpar köyleriyle civarındaki birkaç köy düşman tarafından yakılmıştır.

3. Düşmanın 3 tayyaresi Sinan ve Salbaş üzerinde dolaşmıştır.

İşbu rapor öğleden sonra saat 2'de yazılarak Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâseti'ne Adana Cephesi K. arz olunmuştur.

41.Fırka K.
Mehmed Nuri

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 36

Pozanti

25 Ekim 1920

Genelkurmay Başkanlığına

25.10.1920 tarih ve 2273 numaralı harp raporudur.

1. Silifke bölgesinde bir olay yoktur.

2. Sağ kanat bölgesinde düşman 24/25.10.1920 tarihli raporda belirtilen hatta bulunmaktadır. Gülek İstasyonu kuzeyindeki Kavaklı bölgesinde düşman yoktur. Yalnız Tarsus ile Gülek İstasyonu arasında 100 kadar konik çadırdan ibaret bir çadırlı ordugâhı vardır. Bu çadırlarda bulunan kuvvetinden bir kısmının Tarsus'a gittiği yapılan keşif sonundan anlaşılmıştır. Melmez, Yanpar köyleriyle civarındaki birkaç köy düşman tarafından yakılmıştır.

3. Düşmanın 3 tayyaresi Sinan ve Salbaş üzerinde dolaşmıştır.

Bu rapor öğleden sonra saat 14.00'te yazılarak Genelkurmay Başkanlığı'na, Adana Cephesi Komutanlığı'na arz olunmuştur.

41 nci Tümen Komutanı
Mehmet Nuri

Kol.	: Ist.
Kls.	: 596
Dos.	: 145
Fih.	: 36

A	4282
D	4
F	35

[illegible]

KCI : 1ST.
 KLS : 596
 KOS : 145
 EBL : 35

Pozantı

1420 5 aded
80 K. 2277

Harp Raporu

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

1. Düşman avn-i Hak'la Tarsus/Cerablus istikâmetine doğru sürülmüştür. Eshâb-ı Keyf sırtlarında hafif kuvvetleri kalmıştır.

2. Düşman Kavaklı'daki erzak anbarımıza dokunmaya vakit bulamadığı gibi kendisinin 6/5 santimetrelilik cebel mermiyatından yirmi iki dânesini orada bırakmıştır.

3. Dün düşmandan bir esir alınmıştır.

4. Diğer cephelerde sükûnet ber-devamdır. Kuvvetlerimiz eski mevzilerini almak ve toplanmakla meşguldur. İşbu rapor 25.10.36 tarih 2277 numroludur. Saat 10 sonrada yazılarak Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâseti'ne ve Adana Cephesi K. arz olunmuştur. 25 Teşrin-i evvel 336

Adana Cephesi ve 41.Fırka K.
Mehmed Nuri

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 35

Pozantı

1420 Sayı 5
80 K. 2277

Harp Raporu

Genelkurmay Başkanlığına

1. Düşman Allah'ın yardımıyla Tarsus/Cerablus istikâmetine doğru atılmıştır. Eshâb-ı Keyf sırtlarında hafif kuvvetleri kalmıştır.

2. Düşman Kavaklı'daki erzak ambarımıza dokunmaya vakit bulamadığı gibi kendisinin 6/5 santimetrelilik cebel mermilerinden yirmi iki dânesini orada bırakmıştır.

3. Dün düşmandan bir esir alınmıştır.

4. Diğer cephelerde sükûnet devam etmektedir. Kuvvetlerimiz eski mevzilerini almak ve toplanmakla meşguldur. Bu rapor 25.10.1920 tarih 2277 numaralıdır. Saat 22.00'de yazılarak Genelkurmay Başkanlığı'na ve Adana Cephesi Komutanlığı'na arz olunmuştur. 25 Ekim 1920

Adana Cephesi ve
41 nci Tümen Komutanı
Mehmet Nuri

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 35

۲۶/۱۰/۷۷
A 4282
D 4
F 44-1

۱- حساب نفقات ۲۶/۱۰/۷۷ آخر دوره به حساب جاری
۲- حساب جاری به حساب جاری
۳- حساب جاری به حساب جاری
۴- حساب جاری به حساب جاری
۵- حساب جاری به حساب جاری
۶- حساب جاری به حساب جاری
۷- حساب جاری به حساب جاری
۸- حساب جاری به حساب جاری
۹- حساب جاری به حساب جاری
۱۰- حساب جاری به حساب جاری

۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸
۱۵۹

۱- حساب نفقات ۲۶/۱۰/۷۷ آخر دوره به حساب جاری
۲- حساب جاری به حساب جاری
۳- حساب جاری به حساب جاری
۴- حساب جاری به حساب جاری
۵- حساب جاری به حساب جاری
۶- حساب جاری به حساب جاری
۷- حساب جاری به حساب جاری
۸- حساب جاری به حساب جاری
۹- حساب جاری به حساب جاری
۱۰- حساب جاری به حساب جاری

۲۶/۱۰/۷۷
A 4282
D 4
F 44-1

۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸
۱۵۹

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyasetine

1. Ayıntab mıntıkasında 27.10.36'da Akçakoyunlu'dan avdet eden kafilesini himaye maksadıyla düşmanın Ayıntab'dan çıkardığı iki tabur piyade 100 süvari müfred makinalı tüfekden ibaret kuvvetiyle Kilisecik şimâl ve cenûb sırtlarını işgal eden kitaâtımıza taarruz etmiştir. Beş saat devam eden muharebe neticesinde düşmana ağır zayıat verilmiştir ve Kilisecik cenûb sırtlarında 200 metre mesafeden süngü takarak hücum teşebbüsünde bulunmuş ve akim bırakılmıştır. Bu esnada Akçakoyunlu'dan avdet eden kolundan ifraz ettiği bir tabur kadar kuvvet Kızılhisar cihetinden cenâhımıza ilerletmek istemiş ise de tard edilmiştir. İki şehid 10 mecruhumuza mukabil düşmanın pek ziyade zayıatı vardır. Düşman yaralılarını toplamak için iki saatden fazla bir zaman sarf etmiştir. Kâhta-Hasan Mansur Kuva-yı Muvenesi Kumandanı Hacıbedri Ağa mecruhin miyanındadır. Hafif olmak üzere birkaç yerden mecruhdur.

2. Osmaniye mıntıkasında, Osmaniye ve Islahiye grublarında tebeddül yoktur. Bir düşman treni toprak Kal'a'dan Osmaniye İstasyonu'na gelmiştir. Düşman topçusu kasabaya ve mevazimize tesirsiz topçu ateşi icra etmiştir.

Adana mıntıkasında: Sağ cenâhda Mersin'deki düşmana dünkü gece tarafımızdan ateş baskını yapılmış düşman sürekli top ateşiyle mukabele etmiştir. Sol cenâh mıntıkasında (Kefreb) höyüğündeki (50) çadırdan maada Yenice garbında Arıklı'da (100) çadırı görülmüştür. Düşman Yenice'deki zuafâyı Adana'ya nakl etmektedir. Piyade ve süvariden mürekkeb (100) kişilik bir düşman müfrezesi ve birçok sığırı sürüp Adana'ya götürmüştür. İngiliz ve Fransızlardan mürekkeb bir heyet otomobillerle ova köylerini dolaşarak telkinat-ı hazırada bulunmuştur.

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyaseti'ne Elcezire Kumandanlığı'na 41. Fırka Kumandanlığı'na yazılmıştır.

29.10.36

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 44, 44-1

Adana Cephesi Kumandanı
Selahaddin

Genelkurmay Başkanlığına

1. Antep bölgesinde 27.10.1920'de Akçakoyunlu'dan geri dönen birlikleri korumak amacıyla düşman Antep'den çıkardığı iki tabur piyade, 100 süvarisi ve basit makinalı tüfekten ibaret kuvvetiyle Kilisecik kuzey ve güney sırtlarını işgal eden birliklerimize taarruz etmiştir. Beş saat devam eden muharebe sonunda düşmana ağır zayıat verilmiştir. Birliklerimiz Kilisecik güney sırtlarında 200 metre mesafeden süngü takarak hücumda bulunmuş ve taarruzu sonuçsuz bıraktırmıştır. Bu sürede Akçakoyunlu'dan geri dönen birliğinden ayırdığı bir tabur kadar kuvveti Kızılhisar yönünden yanımıza ilerletmek istemiş ise de uzaklaştırılmıştır. İki şehit, 10 yaralımıza karşılık düşmanın çok fazla zayıatı vardır. Düşman yaralılarını toplamak için iki saatten fazla bir zaman harcamıştır. Kahta Hasan Mansur Destek Kuvvetleri Komutanı Hacı Bekir Ağa yaralıları arasındadır. Hafif olmak üzere birkaç yerden yaralıdır.

2. Osmaniye bölgesinde Osmaniye ve Islahiye gruplarında değişiklik yoktur. Bir düşman treni Toprakkale'den Osmaniye İstasyonuna gelmiştir. Düşman topçusu kasabaya ve mevzilerimize etkisiz topçu ateşi yapmıştır.

Adana bölgesinde: Sağ kanatta Mersin'deki düşmana dün gece tarafımızdan ateş baskını yapılmış düşman sürekli top ateşiyle karşılık vermiştir.

Sol kanat bölgesinde: Kafreb Höyüğü'ndeki 50 çadırdan başka Yenice batısında Arıklı'da 100 çadırı görülmüştür. Düşman Yenice'de güçsüz düşenleri Ankara'ya nakletmektedir. Piyade ve Süvari'den oluşan 100 kişilik bir düşman müfrezesi ve birçok sığırı sürüp Adana'ya götürmüştür. İngiliz ve Fransızlardan oluşan bir heyet otomobillerle ova köylerini dolaşarak nasihatta bulunmuştur.

Genelkurmay Başkanlığı'na, Elcezire Komutanlığı'na, 41 nci Tümen Komutanlığı'na yazılmıştır.

29.10.1920

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 44, 44-1

Adana Cephesi Komutanı
Selahattin Adil

Maraş
1.11.336

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

1 Teşrin-i sani 336 harp raporudur. Ayıntab mintikasında:

1. 31.10.36'da düşmanın üç büyük piyade bir bölük süvari iki toptan ibaret bir kuvveti İbrahimli şarkında ve Hacı Baba Tepesi'nde bulunan ileri kıtaâtımıza taarruz etmiş ve bidâyette mezkûr mevkilere kadar ilerlemiş ise de mukâbil taarruzla püskürtülmüştür. Bir zâbit vekili bir nefer mecruh olmuştur. Müsâdeme esnasında bir düşman tayyaresi uçarak İbrahimli mevzileri üzerinde dolaşarak avdet etmiştir.

Osmaniye mıntıkasında: Islahiye grubunda sükûnet vardır. Osmaniye'de düşman kasabaya bir saat topçu, makineli piyade ateşi icra etmiştir.

Adana mıntıkasında sükûnet vardır.

2. Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâseti'ne, Elcezire Cephesi K. ve 15. K.K ve 41 Fırka K. yazılmıştır.

Adana Cephesi K.
Selahaddin Adil

Kol. : Ist.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 54

CHERRY
ATASH 7-10-11
EOL : 15T
ELR : 536
DCG : 143
FIN : 54

Maraş
1.11.1920

Genelkurmay Başkanlığı'na

1 Kasım 1920 harp raporudur. Antep bölgesinde:

1. 31.10.1920'de düşmanın üç bölük piyade, bir bölük süvari, iki toptan ibaret bir kuvveti, İbrahimli doğusunda ve Hacı Baba Tepesi'nde bulunan ileri birliklerimize taarruz etmiş ve başlangıçta adı geçen mevkilere kadar ilerlemiş ise de karşı taarruzla püskürtülmüştür. Bir subay vekili, bir asker yaralanmıştır. Çarpışma sırasında bir düşman tayyaresi İbrahimli mevzileri üzerinde dolaşarak geri düşmüştür.

Osmaniye bölgesinde: Islahiye grubunda sükûnet vardır. Osmaniye'de düşman kasabaya bir saat topçu makineli piyade ateşi yapmıştır.

Adana bölgesinde sükûnet vardır.

2. Genelkurmay Başkanlığı'na, Elcezire Cephesi Komutanlığı'na, 15 nci Kolordu Komutanlığı'na ve 41 nci Tümen Komutanlığı'na yazılmıştır.

Adana Cephesi Komutanı
Selahaddin Adil

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 54

[illegible]

Belge No : 2914

Pozantı

2/3 Teşrin-i sani 36

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

Harb Telgrafı

Adana'daki düşman kuvvetlerinden dört yüz piyade ile yedi topun 28.10.36'da Adana'dan Misis'e gittiği ve Karataş'tan da tahminen bin kadar hâki sarıklı Fransız askerinin Adana'ya geldiği haber alınmıştır.

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâseti'ne Adana Cephesi Kumandanlığı'na arz edilmiştir.

41.Fırka Kumandanı
Mehmed Nuri

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 57-4

Belge No : 2914

Pozantı

2/3 Kasım 1920

Genelkurmay Başkanlığına

Harp Telgrafı

Adana'daki düşman kuvvetlerinden dört yüz piyade ile yedi topun 28.10.1920'de Adana'dan Misis'e gittiği ve Karataş'ta tahmini olarak bin kadar hâki sarıklı Fransız askerinin Adana'ya geldiği haber alınmıştır.

Genelkurmay Başkanlığı'na, Adana Cephesi Komutanlığı'na arz edilmiştir.

41 nci Tümen Komutanı
Mehmet Nuri

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 57-4

A	4282
D	4
F	65

۲۲ / ۱۱ / ۶ تاریخ عقد ایوان

عنه منته نموده بودند و در دستش اول سند و در خطی قلمی که ی عربی که از ادبای اصفهانی برنموده

(بدها) ثمانده و یار با بی خودی استقامت تو فدا نام من . قطره زان و لرزه
 و دین فانی (زب فانی ۹ ک) خایسته بی لایق او مانده و شایسته
 میافزیند بخیر گویم عارفان هر روز در غیبتی از خرم تو خجسته با این عظیم افزیده ای
 عالم و در علمه و در اورد تو شد . اندیشه در بی تو زان میوه میوه در اندیشه
 و عود نه و قوزان منطفه فراتر از منطفه روزی منطفه در منطفه فانی
 خست در و خست است . خست می خست خست خست خست خست خست
 تعقیب و ایدل خست . خست خست خست خست خست خست خست
 بدین طریقه . خست خست خست خست خست خست خست

۱- غنایب بیقه - بندو خه پد / ۲۶ ده کشف ای ماسه ده / ۳۰ تفریه کرد و بقیه دریا
جبهوز آره و دیور دده ده لاما ۴۴ و قنده ایله قوس، واصل خانه بوقیز

دنف لغز ماز ایشا ده

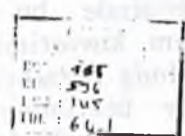
۱- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران
 ۲- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران
 ۳- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران
 ۴- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران
 ۵- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران
 ۶- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران
 ۷- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران
 ۸- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران
 ۹- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران
 ۱۰- قریب ۱۰۰۰ نفری سپاه (اللی قیاء) حاکمیه عربستان از طرف ایران

مناخ عامه

۲
اینکه در این استقامت خود را به کار می آید و اینها را می آموزد. در این استقامت

میں نے اس کے لئے ایک خاص جگہ منتخب کی ہے۔

అంతా
అంతా

 $\therefore 10 \left(\frac{1}{2} \right)$

Harb raporudur.

Maraş
4.11.36

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

4/11/36 tarihli harb raporudur.

Osmaniye mıntıkasında taarruz eden düşmanın bir kolu şimendifer hattını tahrib diğeri Arablı, Kireçocağı, üçüncü bir kolu da (daha) şimâlinde ve Yarbaşı Geçidi istikametinde taarruzuna devam etmiş, kıtaâtımızın yan ve gerilerini tehdid ve pek faik (kuvvetler) karşısında iki günlük cesurâne ve sebatkârâne mukavemet içerisinde bu gün civar Kuva-yı Milliyesi'nin dağılmış bir kısım kuvvetimiz Yarbaşı'na çekilen şarkındaki hâkim sırtlara çekilmiş buraları tutmuştur. Islahiye'deki kuvvetimizin Hasan Bey üzerinden Yarbaşı'na ve sol cenaha ve Kozan Mıntıka Kumandanlığı'ndan bir müfrezemiz de Kars-Haruniye istikametiyle sağ cenâha gitmek üzere hareket ettirilmiştir. Kozan Müfrezesi, Yenihan'dan şimâle geçmiş olan düşman müfrezesin ta'kibe ve Endel Geçidi'nden kayıkla pek telâşlı geçmeye mecbur bir kısım efradı da suda boğulduğu bildirilmiştir. Osmaniye'ye taarruz eden bir kuvvetin üç bir olduğu tahmin edilmektedir.

2. Ayıntab mıntıkasında Teşrin-i Sâni 36'da düşmanın iki tabur piyade bir batarya sahra ve bir batarya top ile beş yüz araba ve beş yüz deveden ibaret bir kuvvetin İkizkuyu'ya vâsıl olmuş bir müfrezemiz bunun ta'cizine me'mur edilmiştir.

3. Teşrin-i Sâni-36'da Kızılçınar, Ballıkaya, Çağdın sırtlarında tertibât almıştır. Düşman iki bine karib piyade bir sahra bir cebel bataryasıyla üç yüz süvari üç yüz deve ve üç yüz arabadan ibaret kuvvetiyle (Sazgın) gelmiş birer tabur piyade ve yüz kadar süvari ve müteaddid toptan ibaret sahaya kıt'asını Ballıkaya'ya doğru sürerek saat 7 evvelde topçu ve piyade muharebesi başlamıştır. Sazgın Köprüsü tıkanmış ve su verilmiş olduğundan arazi bataklık bir hâle geldiğinden sahra bataryası develeri pek müşkilâtla çekilebilmiş ise de arabaları köprüyü ta'mirden sonra geçirmeğe muvaffak olmuştur ve pek çok topçu mermisi sarf edilmiştir. İkizkuyu civarında tekmlen vücuda getirmiş ve şimdiye kadar iş yapmadığını Sazgın Köyü'nü kısmen (eksiktir)

4. 41 nci Fırka Silifke mıntıkasında vukuat yoktur. Sağ cenâh mıntıkasında Mersin Limanı'ndaki Sefain-i harbiyesi civarındaki köyleri altı saat bombardıman etmiş ve Yenihan istikametinde avdet ve bir tayyaresi Gülebek'e iki bomba atmıştır. Sol cenâh mıntıkasında sükûnet vardır.

5. Bu rapor Erkân-ı Harbiyye-i Umumiye'ye Elcezire ve Üçüncü Kolordu ve 41 Fırka K. yazılmışdır.

Adana Cephesi K.
Selahaddin Adil

Açdım 5 Minh

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 64, 64-1

Harp raporudur

Maraş
4.11.1920

Genelkurmay Başkanlığına

4.11.1920 tarihli harp raporudur.

1. Osmaniye bölgesinde taarruz eden düşmanın bir kolu demir yolu hattını tahrib, diğeri Araplı, Kireçocağı, üçüncü bir kolu da daha kuzeyinde ve Yarbaşı Geçidi yönünde taarruzuna devam etmiştir. Birliklerimizin yan ve gerilerini tehdit ve çok güçlü kuvvetler karşısında iki günlük azimli ve kahramanca yapılan direnme içerisinde bu gün civardaki Kuva-yı Milliye dağılmış, bir kısım kuvvetimiz Yarbaşı doğusundaki hâkim sırtlara çekilmiş, buraları tutmuştur. Islahiye'deki kuvvetimizin Hasanbey üzerinden Yarbaşı'na ve sol kanat ve Kozan Bölge Komutanlığı'ndan bir müfrezemiz de Kars-Haruniye yönüyle sağ kanada gitmek üzere hareket ettirilmiştir. Kozan Müfrezesi Yenihan'dan kuzeye geçmiş olan düşman müfrezesini takibe başladığı ve Endel Geçidi'nden kayıkla acele geçmeye mecbur olan düşmanın bir kısım neferlerinin de suda boğulduğu bildirilmiştir. Osmaniye'ye taarruz eden kuvvetin üç bin olduğu tahmin edilmektedir.

2. Antep bölgesinde Kasım 1920'de, düşmanın iki tabur piyade, bir batarya sahra ve bir batarya top ile beş yüz araba ve beş yüz deveden ibaret bir kuvveti İkizkuyu'ya ulaşmış, bir müfrezemiz bunun taciziyle görevlendirilmiştir.

3. Kasım 1920'de Kızılçınar, Ballıkaya, Çağdın sırtlarında düzenlemeler yapılmıştır. Düşman iki bine yakın piyade, bir sahra, bir dağ bataryasıyla üç yüz süvari, üç yüz deve ve üç yüz arabadan ibaret kuvvetiyle Sazgın'a gelmiş, birer tabur piyade ve yüz kadar süvari ve çeşitli toptan ibaret himaye birliklerini Ballıkaya'ya doğru sürerek saat 07.00'de topçu ve piyade muharebesi başlamıştır. Sazgın Köprüsü tıkanmış ve su verilmiş olduğundan arazi bataklık bir hâle gelmiş ve sahra batarya devaleri güçlkle çekilebilmiş ise de arabaları köprüyü tamirden sonra geçirmeyi başarmışlardır. Pek çok topçu mermisi harcanmıştır. İkizkuyu yakınlarında tamamen meydana getirmiş ve şimdiye kadar iş yapmadığını Sazgın Köyü'ne kısmen (eksiktir).

4. 41 nci Tümen, Silifke bölgesinde olay yoktur. Sağ kanat bölgesinde Mersin Limanı'ndaki harp gemileri civardaki köyleri altı saat bombardıman etmiş ve Yenihan yönüne geri dönmüş ve bir tayyaresi Gülebek'e iki bomba atmıştır.

Sol kanat bölgesinde sükûnet vardır.

5. Bu rapor Genelkurmay Başkanlığı'na, Elcezire, Üçüncü Kolordu ve 41 nci Tümen Komutanlığı'na yazılmıştır.

Açtım 5 de

Adana Cephesi Komutanı
Selahaddin Adil

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 145
Fih. : 64, 64-1

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye

8.11.36

1 Şube

Harb Raporu

102

Adana Cephesi

1. Sağ cenâh muntıkasında: Düşman topçusu bazı mevazi' mizi te'sirsiz sûrette bombardıman etmiştir.

2. Merkez mıntıkasında: 6/11'de dört düşman tayyaresi Çamalan karyesine bombalar atmış ve ikisi çocuk, ikisi kadın olmak üzere beş kişi mecruh ve bir kişi şehid olmuştur. Düşman tayyareleri 8/11'de yine Çamalan'da bomba atmış ise de zayıyatımız yokdur.

Sol cenâh mintıkasında 6/11/36'da Adana'dan Şambayati istikâmetinde yürüyerek 6/7 gecesi Avadan karyesinde geçiren düşman taburuna sol cenâh kuvvetlerimiz tarafından taarruz edilerek ric'ate mecbur edilmiş ve süvarimiz tarafından Adana'ya kadar takib edilmiştir.

3. Osmaniye mıntıkasında: Hassa'nın 45 km kadar cenûbundaki Kırıkhan'dan Hassa istikametine hareket eden ve kuvveti iki tabur tahmin edilen bir düşman kuvveti 7/11 akşamı da Merek karyesini işgâl etmiştir.

Osmaniye grubunda: Ma'mure civarındaki düşman ordugâhı bir miktar tezayüd etmiştir. Düşman topçusu Yarbaşı'ndaki mevazi'mizi ateş altına almakda ve tarafeynden piyade ateşi teati edilmektedir. Kayatepe'ye gönderilen bir müfrezemiz bir düşman keşif kolunu pusuya düşürerek 6 neferini itlâf etmiştir. 6/7'de bir baskın müfrezemiz Kanlıgeçid civarındaki düşmanın ileri karakolunda muvaffakiyetli bir baskın yapmıştır.

4. Ayıntab mıntıkasında düşman kasabayı fasılâlı surette bombardıman etmiştir. 6.11.36'da düşmanın Akçakoyunlu'ya hareket eden kafilenin kuvvetli himaye kıtaâtı ile Kısacık ve Rumevlek sırtlarında müsademe edilmiş ve kafilenin hareketi iki saat kadar te'hir edilmiştir.

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Reisi

Kol. : Ist.

Kls. : 596

Dos. : 145

Fih. : 76, 76-1

A	2482
D	4
F	76

Genelkurmay Başkanlığı
Şube 1
Harp Raporu
102

8.11.1920

Adana Cephesi

1. Sağ kanat bölgesinde: Düşman topçusu bazı mevziileri-mizi etkisiz bir şekilde bombardıman etmiştir.

2. Merkez bölgesinde: 6.11'de dört düşman tayyaresi Çamalan Köyü'ne bombalar atmış ve ikisi çocuk, ikisi kadın olmak üzere beş kişi yaralı ve bir kişi şehit olmuştur. Düşman tayyareleri 8.11'de yine Çamalan'da bomba atmış ise de zayıyatımız yoktur.

Sol kanat bölgesinde: 6.11.1920'de Adana'dan Şambayatı yönünde yürüyerek 6/7 gecesini Avadan Köyü'nde geçiren düşman taburuna, sol kanat kuvvetlerimiz tarafından taarruz edilerek geri çekilmeye mecbur edilmiş ve süvarimiz tarafından Adana'ya kadar takip edilmiştir.

3. Osmaniye bölgesinde: Hassa'nın 45 km kadar güneyin-deki Kırıkhan'dan Hassa yönüne hareket eden ve kuvveti iki tabur tahmin edilen bir düşman kuvveti 7.11 akşamı da Merek Köyü'nü işgal etmiştir.

Osmaniye Grubu'nda: Ma'mure civarındaki düşman ordugâ-hı bir miktar artmıştır. Düşman topçusu Yarbaşı'ndaki mevzi-lerimizi ateş altına almakta ve iki taraftan piyade ateşi açılmaktadır. Kayatepe'ye gönderilen bir müfrezemiz, bir düşman keşif kolunu pusuya düşürerek 6 erini öldürmüştür. 6/7'de bir baskın müfrezemiz Kanlıgeçid civarındaki düşmanın ileri karakolunda başarılı bir baskın yapmıştır.

4. Antep bölgesinde düşman kasabayı aralıklı olarak bombardıman etmiştir. 6.11.1920'de düşman Akçakoyunlu'ya hareket eden kafilenin kuvvetli himaye birlikleri ile Kısacık ve Rumevlek sırtlarında çarpışma yapılmış ve kafilenin hare-keti iki saat kadar ertelenmiştir.

Kol. : İst.
Kls, : 596
Dos. : 145
Fih. : 76, 76-1

Genelkurmay Başkanı

Adana Cephesi

1. Sağ kanat bölgesinde: Düşman topçusu bazı mevziileri-mizi etkisiz bir şekilde bombardıman etmiştir.

2. Merkez bölgesinde: 6.11'de dört düşman tayyaresi Çamalan Köyü'ne bombalar atmış ve ikisi çocuk, ikisi kadın olmak üzere beş kişi yaralı ve bir kişi şehit olmuştur. Düşman tayyareleri 8.11'de yine Çamalan'da bomba atmış ise de zayıyatımız yoktur.

Sol kanat bölgesinde: 6.11.1920'de Adana'dan Şambayatı yönünde yürüyerek 6/7 gecesini Avadan Köyü'nde geçiren düşman taburuna, sol kanat kuvvetlerimiz tarafından taarruz edilerek geri çekilmeye mecbur edilmiş ve süvarimiz tarafından Adana'ya kadar takip edilmiştir.

3. Osmaniye bölgesinde: Hassa'nın 45 km kadar güneyin-deki Kırıkhan'dan Hassa yönüne hareket eden ve kuvveti iki tabur tahmin edilen bir düşman kuvveti 7.11 akşamı da Merek Köyü'nü işgal etmiştir.

Osmaniye Grubu'nda: Ma'mure civarındaki düşman ordugâ-hı bir miktar artmıştır. Düşman topçusu Yarbaşı'ndaki mevzi-lerimizi ateş altına almakta ve iki taraftan piyade ateşi açılmaktadır. Kayatepe'ye gönderilen bir müfrezemiz, bir düşman keşif kolunu pusuya düşürerek 6 erini öldürmüştür. 6/7'de bir baskın müfrezemiz Kanlıgeçid civarındaki düşmanın ileri karakolunda başarılı bir baskın yapmıştır.

4. Antep bölgesinde düşman kasabayı aralıklı olarak bombardıman etmiştir. 6.11.1920'de düşman Akçakoyunlu'ya hareket eden kafilenin kuvvetli himaye birlikleri ile Kısacık ve Rumevlek sırtlarında çarpışma yapılmış ve kafilenin hare-keti iki saat kadar ertelenmiştir.

A	4282
D	13
F	28-1

İst.
596
148
28-1

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

Maraş

6.12.36 tarihli akşam harb raporudur.

1. Kozan mıntıkasında tebeddül yoktur. 4.12.36 günü düşmanın sunuf-u muhtelifeden mürekkeb bir kuvvetiyle Buruk üzerine yaptığı baskın neticesinde Kırk Birinci Fırka'ya geri çekilmiştir. Aynı günde düşmanın 150 kişilik bir kuvveti Dedelere gelerek avdet etmiştir. Hulusi Efendi kumandasındaki süvarilerle henüz irtibat te'sis olunmamış ve irtibat müfrezele-ri idâme olunmuştur. Bir düşman tayyaresi Adana-Kozan şosesi üzerinde Hakkı Beyler Karyesi'ne bomba atarak bir kadının mecrûhuna sebebiyet vermiştir.

2. Osmaniye mıntıkasında sükûnet vardır.

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâseti'ne, 3.K. 41. Fırka yazılmıştır.

6.12.36

2.K.K.
Selhaddin Adil

Kol. : İst.
Kls. : 597
Dos. : 148
Fih. : 28-1

Genelkurmay Başkanlığı'na

Maraş

6.12.1920 tarihli akşam harp raporudur.

1. Kozan bölgesinde değişiklik yoktur. 4.12.1920 günü düşmanın Buruk üzerine yaptığı baskın sonucu Kırk Birinci Tümen'e (okunamadı) geri çekilmiştir. Aynı gün düşmanın 150 kişilik bir kuvveti Dedeler'e gelerek geri dönmüştür. Hulusi Efendi komutasındaki süvarilerle henüz bağlantı kurulmamış ve irtibat müfrezelerinin sevki yapılmıştır. Bir düşman tayyaresi Adana-Kozan şosesi üzerinde Hakkı Beyler Köyü'ne bomba atarak bir kadının yaralanmasına neden olmuştur.

2. Osmaniye bölgesinde sükûnet vardır. Genelkurmay Başkanlığı'na 3 ncü Kolordu, 41 nci Tümen'e yazılmıştır.

6.12.1920

2 nci Kolordu Komutanı
Selahattin Adil

Kol. : İst.
Kls. : 597
Dos. : 148
Fih. : 28-1

ANTEP BÖLGESİ

A	1-4222
D	(5)
JF	(96)

سراف و حوضخانه

1000

81 593 132 76

Hıfz 23 minh

Ayıntab
Bila

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye

23.5.36

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Reisi
Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

1. 45 numrolu raporda 7/30 evvelde düşmanla müsademe başladığı ve bilhassa sağ gerimize te'sir yaparak cepheyi iskât maksadında olduğunu arz etmiştim. Her türlü müdâfaa ve mukavemetimize rağmen düşman sağ cenâhımıza te'sir yapmak üzere tahsis ettiği beş yüz neferlik kuvvetini sekiz yüze iblağıyla beş mıntıka dahilinde te'sir yapmağa çalışmakta idi. Bu kuvvetleri ateş altına almağa memur edilen cebeli şnayder top otuz kadar mermi endaht ettikten sonra havasını kaçırmış esbab açılammış olduğundan hava verilemediği cihetle cepheden ihrac olunmuşdur. Bunlar miyanında Rus toplarından birisi daha aynı vechle endahtdan sakıt olmuş ise de tekrar fiiliyata getirilmiştir. 12 saat zevalde Ulu Masara'nın cenûb-i şarkisinde evvelce işgal ettiği tepeye düşman dört top çıkarmış ve Ulu Masara istikametinden şosenin garbında bulunan kuvvetlerimize beş yüz neferlik bir kuvvetle taarruza başlamıştır. Düşmanın şosenin üzerinde bulunan dört sahra topuyla Kara Çotak sırtlarına tayin ettiği iki veya dört topu da mevzimiz üzerine ateş açmış idi. Bu sırtlarda iki yüz neferlik bir kuvveti de var idi. Düşmanın pek şiddetli olan topçu bombardımanı sağ cenâhı sasıyor idi. Sağ cenâhı Yıldırım taburlarından bir kısım kuvvetiyle takviye edildiyse de menfaât yerine mazarrat hâsıl oldu. İnizbâtı olmayan bu efrâd düşman topçu ateşine mukavemet edemeyerek derhal firara başladılar. Kendilerine karşı icra edilen nesayih bir dereceye kadar mevazide kalmayı temin etti ise de bilâhire mü'essir olmadı. 3/30 sonrada sûret-i kat'iyye de firar başladı ve kalmayanları tevkif mümkün olmadı. Düşman 4 sonrada bütün mevazii işgal etmiş bulunduğu,

2. Yolda kâfi miktarda piyade kuvveti olmadığından topçu ve makinalı tüfenklerle Düllük Baba cenûb sırtlarını işgal ederek piyade kuvveti cem' edinceye kadar hâl-i tedafüde kalmak zarûretindeyim.

3. Rus, Alman, İngiliz tüfenklerine aid mermilerin de bulunmaması esbab-ı münferidedendir. Çünkü bu silâhlar elde bulunan fişenkleri sarf ettikten sonra muattal kalmış idi. Bunları hâmil olan efrad bunu vesile ittihaz ederek firar etmişlerdir.

4. Zayiât mikdarı henüz tahakkuk etmediği arz olunur efendim.
22.5.36

Kuva-yı Milliye K.
Receb

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 96, 96-1

Antep
Sayısız
Saklanması 23'de
Genelkurmay Başkanlığı'na

23.5.1920

Ankara'ya Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal Paşa'ya

1. 45 numaralı raporda saat 7.30'da düşmanla çarpışma başladığı ve özellikle sağ gerimize etki ederek cepheyi düşürmek amacıyla olduğunu arz etmiştim. Her türlü savunma ve karşı koymamıza rağmen düşman sağ kanadımıza etki etmek üzere tahsis ettiği beş yüz neferlik kuvvetini sekiz yüze çıkartarak beş bölgede etki etmeye çalışmakta idi. Bu kuvvetleri ateş altına almakla görevlendirilen cebeli şnayder top, otuz kadar mermi attıktan sonra havasını kaçırmış, esbab açılmamış olduğundan ve hava verilemediğinden cepheden çıkarılmıştır. Bunlar arasında Rus toparlarından birisi daha aynı şekilde atışı şısturulmuş ise de tekrar kullanılmaya başlanmıştır. Saat 12'de Ulu Masara'nın güneydoğusunda daha önce işgal ettiği tepeye top çıkarmış ve Ulu Masara yönünde, şosenin batısında bulunan kuvvetlerimize beş yüz neferlik bir kuvvetle taarruza başlamıştır. Düşmanın şosenin üzerinde bulunan dört sahra topuyla Karaçatak sırtlarına taşıdığı iki veya dört topu da mevzimiz üzerine ateş açmış idi. Bu sırtlarda iki yüz erlik bir kuvveti de vardı. Düşmanın çok kuvvetli olan topçu bombardmanı sağ kanadı sarsıyordu. Sağ kanat Yıldırım taburlarından bir kısım kuvvetiyle takviye edildiyse de yarar yerine zarar verdi. Düzensiz olan bu erler düşman topçu ateşine direnemeyerek derhal firara başladılar. Kendilerine karşı yapılan nasihatler bir dereceye kadar mevzide kalmayı sağladı ise de daha sonra etkili olmadı. Saat 15.30'da kesin olarak firar başladı ve kaçanları durdurmak mümkün olmadı. Düşman saat 16.00'da bütün mevzileri işgal etti.

2. Yolda yeterli sayıda piyade kuvveti olmadığından topçu ve makineli tüfeklerle Döllük Baba güney sırtlarını işgal ederek piyade kuvveti toplanıncaya kadar savunmada kalmak zorundayım.

3. Rus, Alman, İngiliz tüfeklerine ait mermilerin de bulunmaması özel sebeplerdendir. Çünkü bu silâhlar elde

Belge No : 2918

bulunan fişekleri sarf ettikten sonra kullanım dışı kalmıştır. Bunları taşıyan erler bunu fırsat kabul ederek firar etmişlerdir.

4. Zayıat miktarının henüz araştırılmadığı arz olunur efendim.

22.5.1920

Kuva-yı Milliye Komutanı
Receb

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 96, 96-1

Belge No : 2919

ایمان -
بیر مدت محمد بن مصطفیٰ (ص) ...
۲۰/۵/۲۰

تعمیر و مرمت حقنه های ارضیه به هر چه درجه / از
تعمیر یافته - عفا به کف پای ذخیره عتباتی
و از آن زمان تا کنون به حدیثه -

قداریه -

ج

لحظه

1/5282
15-4
3

157
593
139
3

Belge No : 2919

Fevk-al-âde aceledir.

Ayıntab
26.5.36

Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne

Ta'til-i muhasamât hakkındaki emir saat beş sonraya kadar cephelerimize ta'mim edilmiştir. İrfan Bey'in beray-ı müzakere Ayıntab'daki Fransız karargâhına gittiği ma'rûzdur. Hıfz.

Kuva-yı Milliye K.
Receb

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 137
Fih. : 3

Belge No : 2919

İvedi

Antep
26.5.1920

Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal Paşa'ya

Ateşkes hakkındaki emir saat 17.00'ye kadar cephelerimize bildirilmiştir. İrfan Bey'in görüşme için, Antep'teki Fransız karargâhına gittiği arz olunur.

Kuva-yı Milliye Komutanı
Receb

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 137
Fih. : 3

Ayıntab
(Kilikya)

Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne

Evvel Allah'a sonra milletin müzaheretine güvenerek toprağımızdaki düşmanı kovmak üzere büyük mücahedeye atılan Ayıntab yüz bin madeni liraya yetişen servetini sarf ederek dört aydır çalıştı. Kuva-yı Milliye'yi idare etti. Bin rica ve niyaz ile bizi kurtarmak üzere geldiğini zannettiğimiz Dokuzuncu Kafkas Alayı en muntazam bir hükûmetin bile yapamayacağı bir derecede tepeden tırnağa kadar levazımını, topçusunu ve danesini madeni dört guruşa alarak cephanesini de temin etti. Nihayet bir gün Norman kıtaâtı Kilis ve Ayıntab'daki kuvvetine erzak ve cebhane götürürken en müsaid bir vaziyet karşısında bu alay düşman ile temas bile etmeden bizim Ayıntab Yıldırım taburumuzu ateş altında bırakarak topuyla tüfeğiyle ewelce Ma'sara'daki düşmana karşı gayet muntazam Berleyen Boğazı tahkimatta olduğu hâlde düşmandan beş saat ötede Döllükbaba Dağı'na çekilerek istirahat güzin oldu. Muntazam bir kıtaâtın bu sûretle firarını gören Kuva-yı Milliye dağıldı. Altı yüz mevcut ile gelen alayın her taburunda esas efradından yirmi beş nefer kaldı. Mütebakisi silâhlarımızı da beraber alarak kaçtı. Tabur kadromuz memleket evlâtlarıyla bine iblağ edildi. Dahilî cephelerimiz ancak üç yüz kadar memleket efradı ile idare ediliyor. Hâlâ alay zabitanı arasında ileriden beri mevcut ihtirasât-ı şahsiye dinmedi. Askerin ve milletin erzakından çalınan erzak hanelerine nakl ile meşgul olarak bizi unuttular. Obüs topu istedik. Gelmedi. Kumandan istedik, gönderilmedi. Hareketine emir verdiğiniz süvari alayı henüz emir almadığını ve yirmi beş mevcudu olduğundan hareket edip etmeyeceğini bizden soruyor. Mamûlâtımız zahire ve erzakımız bitti. Şehrin nısfı Fransız toplarıyla harab oldu. En değerli evlatlarımız şühedaya şehadetle uçtu. Biz hâlâ imdat ve mukavemet bekliyoruz. Azmimiz kırıldı. Ahali galeyana bizi taana ve tenkide aldı. Mahv ve heba olmadık. Yalnız namusumuz kaldı. Bunların da pa-mâl-ü adû olmadan bir dane kaza ile telef olunmasını istedik. Azrail imsak etti. Acilen bize en yakın menâtıktan asker ve kumandan göndermez iseniz ve bu felâketimiz karşısında hâlâ lâ-kayd duran alay erkânını lâ yü'sel bırakırsanız artık elhükm-ü lillah

diyerek her felâketi göze aldıracağımızı ve iktidar haricine çıkan tahammüllerin na-kabil-i iktiham olduğunu arz eyleriz ferman.

27/28 Mayıs 36

Ayıntab Heyet-i Merkeziye Reisi
Ferid.

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 108, 108-1

Antep
(Kilikya)

Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal Paşa'ya

Önce Allah'a sonra milletin yardımına güvenerek toprağı-mızdaki düşmanı kovmak üzere büyük mücadeleye atılan Antep, yüz bin madeni liraya ulaşan servetini harcayarak dört ay çalıştı. Kuva-yı Milliye'yi idare etti. Bin rica ve yalvarma ile bizi kurtarmak üzere geldiğini zannettiğimiz 9 ncu Kafkas Alayı en muntazam bir hükûmetin bile yapamaya-cağı bir şekilde tepeden tırnağa kadar levazımını, topçusunu ve tanesini madeni dört kuruşa alarak cephanesini de sağladı. Nihayet bir gün Norman Birlikleri Kilis ve Antep'teki kuvveti-ne erzak ve cephane götürürken, uygun koşullar altındaki bu alay düşman ile temas bile etmeden, bizim Antep Yıldırım taburumuzu ateş altında bırakarak, topuyla tüfeğiyle - Ma' sara'daki düşmana karşı oldukça düzenli - Berlayan Boğazı tahkimatta olduğu hâlde düşmana beş saat uzakta Döllükbaba Dağı'na çekilerek istirahatata çekildi. Düzenli bir birliğin bu şekilde kaçışını gören Kuva-yı Milliye dağıldı. Altı yüz asker ile gelen alayın her taburunda kadrosundan yirmi beş er kaldı. Geri kalanları silâhlarımızı da beraber alarak kaçtı. Tabur kadroları memleket evlâtlarıyla bine ulaştırıldı. İç cephelerimiz ancak üç yüz kadar memleket askeri ile idare ediliyor. Hâlâ alay subayları arasında öteden beri mevcut olan şahsî çekişmeler bitmedi. Askerin ve milletin erzakından çaldıkları erzakı evlerine taşımakla meşgul olduklarından bizi unuttular. Obüs topu istedik. Gelmedi. Komutan istedik. Gönderilmedi. Hareketine emir verdiğiniz süvari alayı henüz emir almadığını ve yirmi beş mevcudu olduğundan hareket edip etmeyeceğini bizden soruyor. Zahire ve erzakımız bitti. Şehrin yarısı Fransız toplarıyla harap oldu. En değerli evlâtlarımız şehit oldu. Biz hâlâ yardım bekliyoruz. Azmimiz kırıldı. Halk galeyana bizi lânetledi. Yok olup gitmedik yalnız namu-sumuz kaldı. Bunların da düşman ayağı altında çiğnenmeden bir kaza kurşunuyla yok olmasını istedik. Azrail gelmedi. Acilen bize en yakın bölgelerden asker ve komutan gönder-mezeniz ve bu felâketimiz karşısında hâlâ ilgisiz duran alay kurmaylarını kendi başlarına bırakırsanız artık "hüküm Allah'

ındır" diyerek her felâketi göze alacağımızı ve tahammülün son sınırına geldiğimizi arz ederiz.

27/28 Mayıs 1920

Antep Merkez Heyeti Başkanı
Ferid

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 108, 108-1

Fevk-al-âde müsta'celdir.

31 Mayıs 336

Ayıntab Ahz-ı Asker Reisi Kaimakam İrfan Beyfendi

Pozantı merkezi vasıtasıyla oraya gelecek olan 12.K
Erkân-ı Harb Reisi Binbaşı Şemseddin Bey'e

1. Osmaniye'den İslahiye'ye kadar olan cephede 29/30 Haziran nısf-ü'l leybinden itibaren tarafımızdan ta'til-i muhâsemât edildiği ve mevcut Fransızlara da keyfiyyet tebliğ edildiğinden Osmaniye'de Fransızların Ermenilerle birlikte üç zırlı otomobilin ateşile şehri yakmakta oldukları Fransız kumandanının kendi başkumandanlarından emir almadıkça mütarekeyi kabul etmeyeceğini bildirdiği İslahiye Cephesi Kumandanı Yörük Selim Bey'den alınan telgrafnamede bildirilmiştir. Keyfiyyetin Fransızlara derhal tebliğine İslahiye garbindaki kuvvetleri nezdine ta'til-i muhâsemât emrini tebliğ etmek üzere adam göndermelerinin te'mini ileri karakollarımız tarafından gelecek parlamenter zâbitlerin kabulü için emir verildiğinin ilânını ve iş'ârını rica ederim.

2. Fransızlarla müzakerâta me'mûr Ayıntab Ahz-ı Asker Kalem Reisi Kaimakam İrfan ve 20 K. Erkân-ı Harbiyye Reisi Binbaşı Şemseddin Beylere tebliğ edilmiştir.

Erkân-ı Harbiyye Reisi
İsmet

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 137
Fih. : 23

İvedi

31 Mayıs 1920

Antep Asker Alma Başkanı Yarbay İrfan Beyfendi

Pozantı merkezi vasıtasıyla oraya gelecek olan 12 nci Kolordu
Kurmay Başkanı Binbaşı Şemseddin Bey'e

1. Osmaniye'den İslahiye'ye kadar olan cephede 29/30 Haziran gece yarısından itibaren tarafımızdan savaşın durdurulduğu ve mevcut Fransızlara da durum tebliğ edildiğinden Osmaniye'de Fransızların Ermenilerle birlikte üç zırlı otomobilin ateşile şehri yakmakta oldukları Fransız komutanının kendi başkomutanlarından emir almadıkça ateşkesi kabul etmeyeceğini bildirdiği, İslahiye Cephesi Komutanı Yörük Selim Bey'den alınan telgrafta bildirilmiştir. Durumun Fransızlara derhal tebliğine İslahiye batısındaki kuvvetlerine savaşın durdurulduğu emrini tebliğ etmek üzere adam göndermelerinin sağlanmasını, ileri karakollarımız tarafından gelecek parlamenter subayların kabulü için emir verildiğinin ilânını ve yazıyla bildirilmesini rica ederim.

2. Fransızlarla görüşmeler yapmakla görevli Antep Asker Alma Dairesi Başkanı Yarbay İrfan ve 20 nci Kolordu Kurmay Başkanı Binbaşı Şemseddin Beylere tebliğ edilmiştir.

Genelkurmay Başkanı
İsmet

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 137
Fih. : 23

عشای
۲۶/۶/۱۱
بدریکه تکیه می بین منصفی با حق
دائر ستر را خنده و خنده خنده تکیه : اوم آمده در در ستر
تکیه بر منافی اولدنه ستر بر تکیه اولدی و جواب تکیه
ایسه خنده ستر دیلر ایسه در کله نه ونا ائمه کله کور و لور
ستر تکیه ائمه کله تقدیرده بوده کله تکیه تکیه و ره صبی
دری مد - ص

حب

کامه و عجم
۲۶/۶/۱۱

دائر ستر را خنده و خنده خنده تکیه : اوم آمده در در ستر
تکیه بر منافی اولدنه ستر بر تکیه اولدی و جواب تکیه
ایسه خنده ستر دیلر ایسه در کله نه ونا ائمه کله کور و لور
ستر تکیه ائمه کله تقدیرده بوده کله تکیه تکیه و ره صبی

COL: 138	133	FILE: 2
----------	-----	---------

Ayıntab
1.6.36

Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne

Fransızlar şehir dâhilinde ve hâricinde tahkimâta devam etmektedirler. Bu şerâit, mütarekeye menâfi olduğundan şiddetle protesto edildiği ve cevaben tahkimât yapmayacaklarını bildirdiler ise de ahdlerinde vefâ etmedikleri görülüyor. Şehri tahliye etmedikleri takdirde bu da aleyhimize netice vereceği ma'rûzdur.

Açtım. 2.6.36

Kuva-yı Milliye Kumandanı
Receb

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyyeye
2.6.36

Fransızlar ahdlerinde durmadıklarından bil-mukâbele toplanıp hazırlansınlar. Halid Bey

Kol. : 1st.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 2

Antep
1.6.1920

Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal Paşa'ya

Fransızlar şehir içinde ve dışında tahkimata devam etmektedirler. Bu şartlar mütarekeye aykırı olduğundan şiddetle protesto edildiği ve cevaben tahkimat yapmayacaklarını bildirdiler ise de sözlerinde durmadıkları görülüyor. Şehri tahliye etmedikleri takdirde bu da aleyhimize sonuç vereceği arz olunur.

Açtım. 2.6.1920

Kuva-yı Milliye Kumandanı
Receb

Genelkurmay'a
2.6.1920

Fransızlar sözlerinde durmadıklarından karşılık olarak (birlikler de) toplanıp hazırlansınlar. Halid Bey

Kol. : Ist.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 2

۴۴۷

و الله التقي قوة قوم مدني والايكدهم به افقه

کرات

[illegible]

157
593
138
43

11

Belge No : 2924

5 Haziran 336

Bursa'da Elli Altıncı Fırka Kumandanı Miralay Bekir Sami
Beyefendi'ye

Tahrirât

Fransızlarla yapılan ta'til-i muhâsamât mukarrerâtının tarafımdan imza edilen sûreti melfuftur. Bu sûretin Binbaşı Brissisyk tevdi'yle mümâileyhden Ceneral Özü'nün de bu mukarrerâtı kabul ettiğine dair olan hâşiye ve Döke'nin el yazısıyla imzasını muhtevî diğer sûretinin alınarak Ankara'ya gönderilmesini rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Reisi

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 43

Belge No : 2924

5 Haziran 1920

Bursa'da 56'ncı Tümen Komutanı Albay Bekir Sami Bey'e

Fransızlarla yapılan ateşkes kararlarının, benim imzaladığım sureti ilişiktedir. Bu suretin Binbaşı Brissisyk'e verilerek, binbaşidan General Özü'nün bu kararları kabul ettiğine dair olan doküman ve Döke'nin el yazısıyla imzasını içeren diğer suretinin alınarak Ankara'ya gönderilmesini rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Başkanı

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 138
Fih. : 43

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Riyâset-i Aliyyesine

Ayıntab

6/9.6.36

Fransızların şu yirmi günlük ta'til-i muhâsamâtdan bil-istifade tahaşşûdat ve iddiharâta germiyet istedikleri anlaşılmaktadır. Binâenaleyh mütareke müddetince yapacakları asker, mühimmat, erzak sevkîyâtına müsâade ve geriye kemâl-i tehallûkle taşımakta oldukları binlerce Ermeni ailelerine iğmaz-ı ayn olup olunmayacağının acilen emr ü iş'arı müsterhamdır.

10 Haziran 36

Kilis Havalisi Kumandanı Polad
Hayati
Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye
Riyaseti'ne
11.6.36

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 3

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Antep

6/9.6.1920

Fransızların şu yirmi günlük ateşkesten yararlanarak toplanmaya hız vermek istedikleri anlaşılmaktadır. Bundan dolayı ateşkes süresince yapacakları asker, mühimmat, erzak sevkiyatına izin verilmeyeceği ve geriye büyük bir istekle taşımakta oldukları binlerce Ermeni ailelerine göz yumulup yumulmayacağı konusunda acele olarak emir verilmesi arz olunur.

10 Haziran 1920

Kilis Bölgesi Komutanı
Polad
Hayati

Genelkurmay Başkanlığı'na

11.6.1920

Kol. : 1st.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 3

[illegible]

Adet
122
Ayıntab

7/9.6.36

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa
Hazretleri'ne

Halep Fırkası Kumandanlığı'ndan (H.Merkez) Reisi Muhtat
namıyla aldığım 5.6.36 tarihli tahrirât sûretini takdim ediyorum.

Bu gün sabahleyin Ayıntablı Celâl Kadri Bey'e bir mektup göndermiş idim. Be-hemâ-hâl önümüzdeki çarşamba günü izam veyahud civârındaki köylerin birisinde birleşmeyi pek ziyade arzu ederim. Bu istirhamımızın büyük bir ehemmiyeti vardır. Bilûmum Fransızlarla yapılan mütareke şeraiti Fransızların sevkıyat-ı askeriye devam edilmesine müsaâde edilmiş midir? Edilmemiş ise İskenderun'a çıkan bir fırkalık kuvvetin pişdârı dört taburun bu gün Hamam'dan Katme istikametinde harekette koyulmaları ne demektir. Cerm nahiyesinde çetelerden hiç de mukavemet görecekları me'mul olduğu gibi Hamam'daki kıtaât-ı askeriye'nin silâhla mukavemet etmesi için emir verilmiştir. Maamafih kuvvetin çokluğuna nazaran be-hemâ-hâl Katme'ye geçmeleri muhtemeldir. Binâen-aleyh şerâit-i mütarekede zikr edilmemiş ise bunun da mevzu-i bahs edilmesi ve mütareke şerâitinden ne gibi menafie müstenid bulunduğunu kemal-i ehemmiyetle ifasını rica ederim. Çünkü şerâit-i zahiriye de emel-i milliyi tatmin edecek hiçbir şey görünmüyor. Mümkün ise görüşmenizden evvel bildirilir ise çok teşekkür ederim. Muvaffakiyetinize dua-hanım muhterem kardaşım.

10.6.36

Polad

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyaseti'ne

11.6.36

Hayati

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 49-1

Adet
122
Antep

7/9.6.1920

Ankara'da Büyük Millet Meclisi
Başkanı Mustafa Kemal Paşa'ya

Halep Tümeni Komutanlığı'ndan (H.Merkez) Komutanı
Muhtat adıyla aldığım 5.6.1920 tarihli yazı suretini takdim ediyorum.

Bu gün sabahleyin Antepli Celal Kadri Bey'e bir mektup göndermiştim. Önümüzdeki Çarşamba günü gelmesini veya civarındaki köylerin birisinde buluşmayı çok isterim. Bu ricamızın büyük bir önemi vardır. Fransızlarla yapılan mütareke şartlarına göre, Fransızların askeri sevkıyata devam etmelerine müsaade edilmiş midir? Edilmemiş ise İskenderun'a çıkan bir tümenlik kuvvetin öncüsü dört taburun bu gün Hamam'dan Katme yönünde harekete geçmeleri ne demektir? Cerm nahiyesinde çetelerden hiç direnme beklenmediği gibi Hamam'daki askeri birliklerin silâhla direnmesi için emir verilmiştir. Bununla beraber kuvvetin çokluğuna göre Katme'ye geçmeleri muhtemeldir. Bundan dolayı mütareke şartlarında belirtilmemiş ise bunun da söz konusu edilmesi ve mütareke şartlarının ne gibi fayda sağladığının büyük bir önemle araştırılmasını rica ederim. Çünkü mevcut şartlarda millî amacı tatmin edecek hiçbir şey görünmüyor. Mümkün ise görüşmeden önce bildirilirse çok teşekkür ederim. Başarılarınıza duacıyım saygıdeğer kardeşim.

10.6.1920

Polad

Genelkurmay Başkanlığı'na

Hayati

11.6.1920

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 49-1

قضاء
٢٢/٢/١٩

A	1-4242
D	5
F	10

[illegible]

A	
D	
E	

۱۹۸۸/۱۲/۱۰

157
131
129
12

Mütareke dolayısıyla umum cephelerde mutaattıl muhâsâ-mât emri verildiği hâlde Fransızlar bu lâzimiye riayet etmeye-
rek evvelki gün Kıpçatlı ve Tahtaköprü karyeleri civarından
geçen kıtaât hasat münâsebetiyle tarlalarında çalışan masum
ahaliye tecavüz ve bir kadını katl ve diğer bir kadını cerh ve
iki kız ile iki erkek çocuğu beraber alarak Medâyin-i İkbar
İstasyonu'na götördükleri birçok harman ihraç edildiği vürûd
eden vukuât raporları makarrından anlaşılmış olduğu ma'rûzdur.

Polad

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâseti'ne
10.6.1920

Kol. : Ist.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 10

Antep
8/9.6.1920

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ateşkes dolayısıyla bütün cephelerde savaş bırakılması emri verildiği hâlde Fransızların bu gerekliliğe uymayarak önceki gün Kıpçatlı ve Tahtaköprü köyleri civarından geçen birliklerin, hasat nedeniyle tarlalarında çalışan masum halka saldırdıkları, bir kadını öldürdükleri, diğer bir kadını yaraladıkları ve iki kız ile iki erkek çocuğu yanlarına alarak (Medayin-i Ekber) İstasyonu'na götürdükleri, birçok harman yakıldığı gelen raporlardan anlaşılmış olduğu arz olunur.

Polad

Genelkurmay Başkanlığı'na
10.6.1920

Kol. : Ist.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 10

[illegible]

Gayet mühim ve müsta'celdir.
Kilikya

Ayıntab
9/10.6.36

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Reisi
Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne

1. Fransız kıtaâtı şehrin şimâl-i garbîsindeki Çancenik Bağçesi garbındaki Amerikan kuvvetlerine ve civarındaki tepelere ve cenûbda bulunan Mardin ve Kurbanbaba Tepelerine çekilmişlerdir.

2. Ermeni mahallâtının mevki-i müstahkemesinden bulunan Çancenik Oteli ile Belediye Hastahaneleri bu gün saat 4 sonrada kıtaât-ı milliye tarafından bilâ-hâdise işgâl edilmiştir.

3. Fransızların mevâki-i meşgulelerini tamamen terk ve tahliye eylemeleri için beray-ı müzakere Kaimakam İrfan Bey bu gün Kilis'e azimet etmiştir. Netice-i müzakerât arz olunacaktır. İki günden beri devam eyleyen Ermeniler ile münasebetimiz şayan-ı memuriyet bir halde temâdi eylemektedir. Fransız işgalâtına netice-i hâzırasından pek müteessir göründükleri ve izhar-ı nedâmet ettikleri anlaşılmış olduğu ma'rûzdur.

Kuva-yı Milliye Komutanı
Receb

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâseti'ne
12.6.36

Açtım
11.6.36

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 22

Çok önemli ve aceledir.

Antep
9/10.6.1920

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal Paşa'ya

1. Fransız birlikleri, şehrin kuzeybatısındaki Çancenik Bahçesi batısındaki Amerikan Koleji'ne ve civarındaki tepelere ve güneyde Mardin ve Kurbanbaba Tepelerine çekilmişlerdir.

2. Ermeni mahallelerinin tahkim edilmiş mevkilerinden olan Çancenik Oteli ile Belediye Hastaneleri bu gün saat 16.00'da millî birlikler tarafından olaysız işgal edilmiştir.

3. Fransızların işgal ettikleri yerleri tamamen terk ve boşaltmaları konusunu görüşmek üzere Yarbay İrfan Bey, bu gün Kilis'e gitmiştir. Görüşmelerin sonucu bildirilecektir. İki günden beri devam eden Ermeniler ile ilişkilerimiz memnuniyet verici bir hâlde sürmektedir. Ermenilerin, Fransız aldatmalarından -bu günkü sonuçtan- pek üzgün göründükleri ve pişman oldukları anlaşılmış olduğu arz olunur.

Genelkurmay Başkanlığı'na
12.6.1920
Açtım
11.6.1920

Kuva-yı Milliye
Komutanı
Recep

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 22

۱۲ ص ۲۶

عقاب واسطیہ کعبہ قواسمہ قسطنطنیہ - مین

۹۶

ع. ۶/۹ ص ۲۶ موی ۱۱ ص ۲۶

از آنکه در مصلحت است که در...

کریه بید صه نقیصه زخم فروزه باضریه اطمینان بود.

ع. هذا صه الله حوالیہ ایک کوئٹہ دی عینہ ایدارمن

نظامی وزارت کیمہ یک صی مصلحت مصلحتی احتی

تزیین است. اما کورہ ترابریہ اتحادیہ وزیر وزارت

صادریہ باکودنیہ صه اسکندرونہ منقہ شکی

وزارت صه کریه کی قواسمہ دی می هدیه ده وزارت

کریه نقیصه مصلحت اوزره اسکی استغرات باکودنیہ

و اسکندرونہ منقہ صه صوره داریہ صه ی قلم شش وایط

ایلیہ صه صه

صه

A	1-4282
D	5
	49

13 Haziran 336

Ayıntab Vasıtasıyla Kilis Kuva-yı Milliye Kumandanı
Polad Bey'e Şifre

C. 7/9 Haziran 336 vusûlü 11 Haziran 336 şifreye

Fransızlarla ta'til-i muhâsamât şeraiti ma'lûmunuzdur. Buna nazaran Fransız cephesi gerisinde yapılacak nakliyata bizim tarafımızdan müdahaleye imkân yoktur. Ma'haza Adana havalisinde iki günden beri cereyan eden Ermeni mezâlimi Fransızlarla yeniden pek ciddî muhâsamâta başlanması ihtimalini tezyid etmiştir. Ona göre tedâbir-i lâzime ittihazını ve biz Fransızlarla müsâdereye başladığımız sıralarda İskenderun mıntıkasındaki ve Fransa cepheleri gerisindeki Kuva-yı Milliye ve mücahedenin de Fransızlarla geriden taarruz etmek üzere esaslı istihzarât yapmalarının şimdiden te'minini ve İskenderun mıntikasıyla sûret-i dairede muhafaza-i temas ve irtibat edilmesini rica ederim.

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Reisi
İsmet

Kapadım 13

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 49

13 Haziran 1920

Antep Aracılığıyla Kilis Kuva-yı Milliye Komutanı
Polad Bey'e Şifre

Cevap : 11 Haziran 1920'de gelen 7/9 Haziran 1920
Tarihli Şifreye

Fransızlarla ateşkes şartları bilginiz dahilindedir. Buna göre Fransız cephesi gerisinde yapılacak nakliyata bizim tarafımızdan müdahaleye imkân yoktur. Korkarım Adana bölgesinde iki günden beri devam eden Ermeni mezalimi Fransızlarla yeniden pek ciddi düşmanlığa başlanması ihtimalini artırmıştır. Ona göre gerekli tedbirlerin alınmasını ve biz Fransızlarla çarpışmaya başladığımız sıralarda İskenderun bölgesindeki ve Fransa cephelerinin gerisindeki, Kuva-yı Milliye ve mücahitlerin de Fransızlara geriden taarruz etmek üzere esaslı hazırlıklar yapmalarının şimdiden sağlanmasını ve İskenderun bölgesiyle mümkün olduğu nispette bağlantı kurulmasını rica ederim.

Kapadım : 13

Genelkurmay Başkanı
İsmet

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 49

11 Haziran 1920
C. Haziran 1920
G. Haziran 1920
H. Haziran 1920
İ. Haziran 1920
K. Haziran 1920
L. Haziran 1920
M. Haziran 1920
N. Haziran 1920
O. Haziran 1920
P. Haziran 1920
R. Haziran 1920
S. Haziran 1920
T. Haziran 1920
U. Haziran 1920
V. Haziran 1920
W. Haziran 1920
X. Haziran 1920
Y. Haziran 1920
Z. Haziran 1920

11 Haziran 1920
C. Haziran 1920
G. Haziran 1920
H. Haziran 1920
İ. Haziran 1920
K. Haziran 1920
L. Haziran 1920
M. Haziran 1920
N. Haziran 1920
O. Haziran 1920
P. Haziran 1920
R. Haziran 1920
S. Haziran 1920
T. Haziran 1920
U. Haziran 1920
V. Haziran 1920
W. Haziran 1920
X. Haziran 1920
Y. Haziran 1920
Z. Haziran 1920

11 Haziran 1920
C. Haziran 1920
G. Haziran 1920
H. Haziran 1920
İ. Haziran 1920
K. Haziran 1920
L. Haziran 1920
M. Haziran 1920
N. Haziran 1920
O. Haziran 1920
P. Haziran 1920
R. Haziran 1920
S. Haziran 1920
T. Haziran 1920
U. Haziran 1920
V. Haziran 1920
W. Haziran 1920
X. Haziran 1920
Y. Haziran 1920
Z. Haziran 1920

11 Haziran 1920
C. Haziran 1920
G. Haziran 1920
H. Haziran 1920
İ. Haziran 1920
K. Haziran 1920
L. Haziran 1920
M. Haziran 1920
N. Haziran 1920
O. Haziran 1920
P. Haziran 1920
R. Haziran 1920
S. Haziran 1920
T. Haziran 1920
U. Haziran 1920
V. Haziran 1920
W. Haziran 1920
X. Haziran 1920
Y. Haziran 1920
Z. Haziran 1920

A	1-4282
D	5
F	84

11 Haziran 1920
C. Haziran 1920
G. Haziran 1920
H. Haziran 1920
İ. Haziran 1920
K. Haziran 1920
L. Haziran 1920
M. Haziran 1920
N. Haziran 1920
O. Haziran 1920
P. Haziran 1920
R. Haziran 1920
S. Haziran 1920
T. Haziran 1920
U. Haziran 1920
V. Haziran 1920
W. Haziran 1920
X. Haziran 1920
Y. Haziran 1920
Z. Haziran 1920

Belge No : 2930

20 Haziran 336

Ayıntab Heyet-i Merkeziyye Reisi Arslan Bey'e Şifre

C.13 Haziran vusûlü 16 Haziran 336 tele; Fransızlarla tekrar muhâsamât başlamış olduğundan cebhe mücahidininin hasad vesaire gibi sebeplerle dağılmalarına meydan verilmemek ve her zamankinden daha ziyade azim ve kuvvetle mücahideye devam edilmesini te'min etmek lâzımdır. Bu babda Kuva-yı Milliye Kumandanı Receb Bey'le de görüşerek oraca yapılacak tedâbiri kararlaştırınız ve tatbikine başlayınız efendim.

Büyük Millet Meclisi Reisi

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 84

Belge No : 2930

20 Haziran 1920

Antep Merkez Heyeti Başkanı Arslan Bey'e Şifre

Cevap: 16 Haziran'da gelen 13 Haziran 1920 tarihli telgra-fa, Fransızlarla tekrar düşmanlık başlamış olduğundan cephede savaşanların hasat vesaire gibi nedenlerle dağılmalarına meydan verilmemesi ve her zamankinden daha çok azim ve kuvvetle savaşa devamın sağlanması gerekir. Bu konuda Kuva-yı Milliye Komutanı Recep Bey'le de görüşerek oraca yapılacak tedbirle-ri kararlaştırınız ve uygulamaya başlayınız efendim.

Büyük Millet Meclisi Başkanı

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 84

Ayıntab Müdafaa-i Hukuk Heyet-i Merkeziyesine

C.19.6.36 Şifreye

Cepheinizde vahdet ve intizamı te'min için evsâf-ı lâzimeyi haiz bir kumandan tayin olunacaktır. İsti'câle mahal yokdur. Devam eden hidemât-ı fedâkârâne ve ber-güzideyi içinde bulunduğumuz pek mühim ve nazik zamanda şahsiyet ile izah-ı mucib-i zarardır. Heyetinizin zamanın nezaketi ve vaziyetin ehemmiyetini takdiren şahısa kaim olmayan vazife-i vataniyede kuvvetli bir aşk ve iman ile ibrâz-ı fedâ-kârî edeceğine i'timâdla sükûnet tavsiye ederim.

Büyük Millet Meclisi Reisi

Kol. : İst.
Kls. : 593
Dos. : 139
Fih. : 100

آنتی

۴۶/۶/۳۶

عینتاب ~~مؤلفه~~ مدافعه حقوق

حسابت مرکز به سنه

1.	1-4742
D	5
F	100

ع. ۴۶/۶/۱۹۰۸ شيفره:

جبهه نزده وحدت و انتظامی تأمیه ایجه اوصاف لایزمه بی حائز
ایفونه نه نه نعیبه ادلونه جعفر. استخباره مد یونس. ۵۰۰۰۰۰
خدمات ندا کارانه و برکزیه بی. ایجنده بولونده تخمید
مهم و نازک زمانه شخصیات ایلد اضایه بوجب ضرورت
هیا نکرک لایزمه نرا آنتی و درخصیت اهمیت نقیبر ا
شخصه فایم اولما بیه وظیفه وطنیه ره فوتی بر عشیه واییه
ایلر ابراز ندا کاری بیه ایجه جکته اعتمادله سکونت فیه

ایدره

بودک ملت مجلسی

Numro
8317

Ayıntab
6.9.36

Dahiliye Vekâletine

Hariçdeki düşman kuvveti hakkında kat'i bir rapor alınmamıştır. Ancak kasabaya üç saat mesafede bu gün sabahleyin askerlerimiz tarafından müsâdemeye tutularak Nizib Ayıntap (4939 4536) civarındaki kuraya saptığı müstahberdir. Hatta yapılan müsâdemenin top sesleri şehre bile aksetmiştir. Buradaki düşman tarafından dün akşam şehre karşı şiddetli mitralyöz ve tüfenk ateşi açılmış ve müteakiben topla üç mermi atılmıştır.

Ayıntab Mutasarrıfı
Sabri

Açtım.
6.9.36
Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâseti'ne takdim.
8 minh

Kalem-i mahsusi
1066

Dahiliye Vekili

E.H.U/ 9.9.36
1843

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 144
Fih. : 5-3

Numara
8317

Antep
6.9.1920

İçişleri Bakanlığına

Dışardaki düşman kuvveti hakkında kesin bir rapor alınmamıştır. Ancak kasabaya üç saat mesafede düşmanın bu gün sabahleyin askerlerimiz tarafından çarpışmaya tutularak Nizip, Antep civarındaki köylere yöneldiği haber alınmıştır. Hatta yapılan çarpışmanın top sesleri şehirde bile duyulmuştur. Buradaki düşman tarafından dün akşam şehre karşı şiddetli mitralyöz ve tüfek ateşi açılmış ve daha sonra topla üç mermi atılmıştır.

Açdım. 6.9.1920

Antep Mutasarrıfı
Sabri

Genelkurmay Başkanlığı'na takdim 8 de
Özel Kalem

1066
İçişleri Bakanı

Genelkurmay Başkanlığı/9.9.1920
1843

Kol. : İst.
Kls. : 596
Dos. : 144
Fih. : 5-3

A	4482
D	73
F	25-2

[illegible]

Maraş
6.12.36

6.12.36 Sabah raporudur.

1. Vaz'iyette tebeddül yoktur.
2. Fırkalar toplanmakla meşguldür.

3. Dokuzuncu fırka kıtaâtıyla te'sis-i irtibat eylemek üzere Çarpın'da bulunan Kilis ve Havalisi Kumandanlığı'ndan (Karabıyıklı)'ya gelen bir zâbitin ifadesine nazaran düşman (Ayıntab)'ı 4.12.36 günü saat birden saat beşe kadar devam etmek üzere imtidadlı ve şedid bir topçu ateşi altına almıştır. Ayıntab'da depo bölüğü tarafından Köçki'de yaralı olarak tutulan bir Fransız esirinin hulâsaten ifadesi ber vech-i zirdir. Kendisi Yirmi Birinci Nişancı Taburu'ndan ve ismi (Dideside'dir) Ağustos evâsıtında İstanbul'dan hareket ederek Eylül evâsıtında İskenderun'a çıkmışlar ve orada 27 nci Nişancı Taburu'yla birleşmişlerdir. Mensûb olduğu fırka 6, 7 taburdan ibaret olup alay numaralarını bilmiyor. Kırk Birinci Fırka cephesinde icra ettikleri taarruzu müteakıb Osmaniye Kilis üzerinden Ayıntab'a gelmişlerdir ve ba'dehû Nizib, Sinan Köçki'ye harekâtını ifâ etmişlerdir. Fırkada 20 sahra mevcûd olub yolların bozukluğundan dolayı harekâta iştirak edememişler yalnız esna-yı taarruzda mensûb olduğu fırkanın 12 cebel ve 8 hafif topu mevcûd imiş. Fransız taarruzu esnasında Köçki'de kör acize bir kadını sâllben idam ve iki yerli jandarma neferini süngülediklerini Ayıntab'lı bir âilenin kızıyla familyasının ırzına tasallut ettiklerini ve Küçük Arablı'da ahaliden silâhsız altı kişiyi kurşuna dizmek sûretiyle idam ettikleri Dokuzuncu Fırka Kumandanlığı'ndan bildirilmiştir.

4. Maraş'dan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.
5. Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâseti'ne Elcezire K.3.K.K. yazılmıştır.

2.K.K.
Selahaddin Adil

Kol. : Ist.
Kls. : 597
Dos. : 148
Fih. : 28-2

Genelkurmay Başkanlığı'na

6.12.1920 sabah raporudur.

1. Durumda değişiklik yoktur.

2. Tümenler toplanmakla meşguldür.

3. Dokuzuncu Tümen birlikleri bağlantı kurmak üzere Çarpın'da bulunan Kilis ve Havalisi Komutanlığı'ndan Karabı-yıklı'ya gelen bir subayın ifadesine göre, düşman Antep'i 4.12.1920 günü saat birden beşe kadar devam etmek üzere uzun ve şiddetli bir topçu ateşi altına almıştır. Antep'te depo bölüğü tarafından Köçki'de yaralı olarak tutulan bir Fransız esirinin ifadesi özetle aşağıda olduğu gibidir. Kendisi Yirmi Birinci Nişancı Taburu'ndan ve ismi (Didesiye'dir). Ağustos ortasında İstanbul'dan hareket ederek Eylül ortasında İskenderun'a çıkmışlar ve oradan 27 nci Nişancı Taburu'yla birleşmişlerdir. Bağlı olduğu tümen 6, 7 taburdan ibaret olup alay numaralarını bilmiyor. Kırk birinci Tümen cephesinde yaptıkları taarruzu takiben Osmaniye-Kilis üzerinden Antep'e gelmişler ve daha sonra Nizip, Sinan, Köçki'ye yapacakları harekâtı gerçekleştirmişlerdir. Tümeninde 20 sahra topu mevcut olup yolların bozukluğundan dolayı harekâta katılmamışlar yalnız taarruz sırasında bağlı olduğu tümenin 12 dağ ve 8 hafif topu mevcut imiş. Fransız taarruzu sırasında Köçki'de kör, aciz bir kadını asarak idam ve iki jandarma erini süngüledikleri, Antepli bir ailenin kızıyla eşini taciz ettikleri ve Küçükraplı'da halktan silâhsız altı kişiyi kurşuna dizmek suretiyle idam ettikleri Dokuzuncu Tümen Komutanlığı'ndan bildirilmiştir.

4. Maraş'dan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

5. Genelkurmay Başkanlığı'na Elcezire Komutanlığı'na 3 ncü Kolordu Komutanlığı'na yazılmıştır.

Kol. : İst.
Kls. : 597
Dos. : 148
Fih. : 28-2

2 nci Kolordu Komutanı
Selahattin Adil

1. Durumda değişiklik yoktur.

2. Tümenler toplanmakla meşguldür.

3. Dokuzuncu Tümen birlikleri bağlantı kurmak üzere Çarpın'da bulunan Kilis ve Havalisi Komutanlığı'ndan Karabı-yıklı'ya gelen bir subayın ifadesine göre, düşman Antep'i 4.12.1920 günü saat birden beşe kadar devam etmek üzere uzun ve şiddetli bir topçu ateşi altına almıştır. Antep'te depo bölüğü tarafından Köçki'de yaralı olarak tutulan bir Fransız esirinin ifadesi özetle aşağıda olduğu gibidir. Kendisi Yirmi Birinci Nişancı Taburu'ndan ve ismi (Didesiye'dir). Ağustos ortasında İstanbul'dan hareket ederek Eylül ortasında İskenderun'a çıkmışlar ve oradan 27 nci Nişancı Taburu'yla birleşmişlerdir. Bağlı olduğu tümen 6, 7 taburdan ibaret olup alay numaralarını bilmiyor. Kırk birinci Tümen cephesinde yaptıkları taarruzu takiben Osmaniye-Kilis üzerinden Antep'e gelmişler ve daha sonra Nizip, Sinan, Köçki'ye yapacakları harekâtı gerçekleştirmişlerdir. Tümeninde 20 sahra topu mevcut olup yolların bozukluğundan dolayı harekâta katılmamışlar yalnız taarruz sırasında bağlı olduğu tümenin 12 dağ ve 8 hafif topu mevcut imiş. Fransız taarruzu sırasında Köçki'de kör, aciz bir kadını asarak idam ve iki jandarma erini süngüledikleri, Antepli bir ailenin kızıyla eşini taciz ettikleri ve Küçükraplı'da halktan silâhsız altı kişiyi kurşuna dizmek suretiyle idam ettikleri Dokuzuncu Tümen Komutanlığı'ndan bildirilmiştir.

4. Maraş'dan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

5. Genelkurmay Başkanlığı'na Elcezire Komutanlığı'na 3 ncü Kolordu Komutanlığı'na yazılmıştır.

6. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

7. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

8. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

9. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

10. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

11. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

12. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

13. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

14. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

15. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

16. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

17. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

18. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

19. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

20. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

21. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

22. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

23. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

24. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

25. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

26. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

27. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

28. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

29. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

30. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

31. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

32. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

33. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

34. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

35. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

36. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

37. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

38. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

39. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

40. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

41. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

42. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

43. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

44. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

45. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

46. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

47. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

48. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

49. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

50. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

51. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

52. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

53. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

54. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

55. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

56. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

57. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

58. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

59. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

60. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

61. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

62. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

63. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

64. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

65. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

66. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

67. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

68. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

69. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

70. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

71. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

72. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

73. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

74. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

75. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

76. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

77. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

78. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

79. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

80. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

81. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

82. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

83. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

84. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

85. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

86. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

87. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

88. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

89. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

90. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

91. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

92. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

93. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

94. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

95. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

96. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

97. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

98. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

99. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

100. Maraş'tan hareket ediyorum. Bu akşam Pazarcık'ta bulunacağım.

Koçlu
9/10.12.36

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

9.12.36 tarihli sabah raporudur.

1. 9.12.36'da düşman Ayıntab'a fâsılalı bir sûrette topçu ateşi yapmış ve bu gün de saat 8 evvelden saat 11 evele kadar aynı surette topçu ateşi yaptığı işidilmiştir.

2. Kıtaât tahâşşüd mıntıkasında tahavvüllerini yapmaktadır.

3. Yarın 10.12.36 akşamı Karakuyu'da Beşinci Fırka ve 11.12.36 akşamı da Akçaburç'da Dokuzuncu Fırka karargâhlarında bulunacağım.

4. 9.12.36 saat 12 zevalde Koçlu'dan emr-i atisiyle Karabıyıklı telefon merkezine gönderilen bu rapor Maraş'da 2.K. harekâtına Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyaseti'ne arz edilmiştir.

2.K.Vekili
Hüseyin Hüsnü

834 numroludur.

Kol. : İst.
Kls. : 597
Dos. : 148
Fih. : 31-2

Koçlu
9/10.12.1920

Genelkurmay Başkanlığına

9.12.1920 tarihli sabah raporudur.

1. 8.12.1920'de düşman Antep'e aralıklı bir şekilde topçu ateşi açmış ve bu gün de saat 8'den 11'e kadar aynı şekilde topçu ateşi açtığı işitilmiştir.

2. Birlikler toplanma bölgesinde değişikliklerini yapmaktadır.

3. Yarın 10.12.1920 akşamı Karakuyu'da Beşinci Tümen ve 11.12.1920 akşamı da Akçaburç'ta Dokuzuncu Tümen karargâhlarında bulunacağım.

4. 9.12.1920 saat 12'de Koçlu'dan daha sonraki emirle Karabıyıklı telefon merkezine gönderilen bu rapor Maraş'ta 2 nci Kolordu harekâtına, Genelkurmay Başkanlığı'na arz edilmiştir.

834 numaralıdır.

2 nci Kolordu Komutan Vekili
Hüseyin Hüsnü

Kol. : İst.
Kls. : 597
Dos. : 148
Fih. : 31-2

Ufacıklı
15/16.12.36

Erkân-ı Harbiyye-i Umumiyye Riyâsetine

Harb raporudur.

15/12/36 tarihli harp raporuna zeyldir. Dün gece Ayıntab' dan gelen sainin getirdiği Özdemir Bey'in 12.12.36 tarihli harp raporuna nazaran düşman 12.12.36 günü saat 6.30 evelden itibaren topçusuyla akşama kadar şehrin muhtelif cephelelerini muhtelif çaptaki toplarıyla bombardıman etmiş ve yalnız Mağarabaşı'ndaki cephemizin ön ve arka siperlerine obüs ve sahra olarak dört yüzü mütecaviz mermi endahtını müteakib saat 2 sonrada piyadelerini Mağarabaşı ve Ömer Şeyh cephelelerine sevk etmiştir. (Şifre) İşbu iki cepheye tevcihi üzerine müdafiin bu cephelere koşarak tarafeyn arasında dört saat kadar devam eden gayet şiddetli makineli tüfenk ve piyade ateşleri ile iki yüz metreye kadar sokulabilen düşman makhuren karanlıktan bil-istifade ric'at etmiştir. Düşman esna-yı temasında şehre ve cephelere bin kadar muhtelif çapta top mermisi atmıştır. Düşmanın sayılabilen zayıtı kırk kadardır. Buna mukabil üç şehid ve beş kadar mecrûhumuz vardır. Taarruzun devamı müddetince bir düşman tayyaresi gayet alçaktan şehre ve cephelere bombalar atmış ateşlerimizle sakatlanarak Sarmısak Tepe arkasına inmeğe mecbur olmuş olduğu ma'ruzdur.

895 numroludur.

2.K.Selahaddin

Kol. : İst.
Kls. : 597
Dos. : 148
Fih. : 37-4

Ufacıklı
15/16.12.1920

Genelkurmay Başkanlığına

Harp raporudur.

15.12.1920 tarihli harp raporuna ektir. Dün gece Antep' ten gelen habercinin getirdiği Özdemir Bey'in 12.12.1920 tarihli harp raporuna göre düşman 12.12.1920 günü saat 6.30'dan itibaren topçusuyla akşama kadar şehrin çeşitli bölgelerini muhtelif çaptaki toplarıyla bombardıman etmiş ve yalnız Mağarabaşı'ndaki cephemizin ön ve arka siperlerine obüs ve sahra olarak dört yüzü aşkın mermi atışını takiben saat 14.00'te piyadelerini Mağarabaşı ve Ömer Şeyh cephelelerine sevk etmiştir (şifre). İş bu iki cepheye yönelmesi üzerine (o bölgeyi) savunanlar bu cephelere koşarak gelmişler, iki taraf arasında dört saat kadar devam eden çok şiddetli makineli tüfek ve piyade ateşleri ile iki yüz metreye kadar sokulan düşman bozguna uğramış olarak karanlıktan faydalanarak geri çekilmiştir. Düşman çarpışma sırasında şehre ve cephelere bin kadar muhtelif çapta top mermisi atmıştır. Düşmanın sayılabilen zayıtı kırk kadardır. Buna karşı üç şehit ve beş kadar yaralımız vardır. Taarruzun devamı müddetince bir düşman tayyaresinin oldukça alçaktan şehre ve cephelere bombalar attığı, ateşlerimizle yara alarak Sarmısak Tepe arkasına inmek zorunda kaldığı arz olunur.

895 numaralıdır.

2 nci Kolordu Komutanı
Selahaddin Adil

Kol. : İst.
Kls. : 597
Dos. : 148
Fih. : 37-4